Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «№4 ЖББМ» КММ
Мектепалды 0 «Ә» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі:1-апта 02-05 қыркүйек 2025-2026 оқу жылы
Қыркүйек-Құндылық: Еңбекқорлық пен кәсіби біліктілік айы. Апта дәйексөзі: "Білім-қымбат қазына, қанағат тұтпа азына"

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 01.09.25**	**Сейсенбі 02.09.25**	**Сәрсенбі 03.09.25**	**Бейсенбі 04.09.25**	**Жұма05.09.25**
Балаларды қабылдау	Балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау. Баланың бүгінгі көңіл-күйі туралы әңгіме оны не қызықтырады,баланың жеке пікірін білдіруге қатысады. **«Күй күмбірі»:«Көңіл толқыны** «авторы :Секен Тұрысбеков **Мақсаты:**балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру, ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру, шығармашылық дағдыларды қалыптастыру қабылдау барысында және үнемі күй қою, шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылғын артыру **(Адал азамат)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Өнегелі 15 минут: Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер** **1. Балаңызбен күн сайын сөйлесіңіз** • Сұрақ қойыңыз: «Бүгін не үйрендің?», «Қай ойын ұнады?», т.б. • Бұл – баланың сөздік қорын байытып, өз ойын жеткізуге үйретеді. **2. Үйде күн тәртібін сақтауға көмектесіңіз** • Тұрақты ұйқы (9–10 сағат), • Тамақтану, Серуен және тыныңу уақыты – баланың денсаулығына тікелей әсер етеді.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)		**Достық көмек»** *Ойынның мақсаты:*балаларды зейін қоюға,мейірімділікке,досына көмектесуге тәрбиелеу **(Қарым-қатынас дағд)**	**«Дидактикалық ойын «Мен кіммін?»** **Мақсаты:** қарапайым тұжырымдар жасау қабілетін дамыту. Шарлармен ойнау **(әлеуметтік қызмет дағдылары)**	**«Мақтау сөздер айту»** ***Ойынның мақсаты:*** **достық қарым-қатынасқа, әр адамның жақсы қасиетін көре білуге тәрбиелеу. (Қарым-қатынас дағд)**	**«Сиқырлы фломастер»** еркін сурет салу. **(сурет салу-шығармашылық қызмет)**
Ертеңгілікжаттығу	**Жаттығу картотекасы**				

1. Қолды көтеріп, шапалақтау
Негізгі қалып, қол төмен .Қолды жан-жақтан көтеріп, шапалақтау (5-6 рет)
2. Қол белде, қадам жасауОңға 1 қадам + шапалақтау Солға 1 қадам + шапалақтау

3. Отыру, тізені құшақта Қол белде, отыру + тізені құшақтау (5-6 рет)
4. Алға еңкею, қол жоғары Аяқты кең ашып тұрып, алға еңкею (5-6 рет)
5. Секіру, шапалақтау Негізгі қалып, аяқты кең ашып секіру + шапалақтау (6 рет)
6. Жеңіл жүгіру Бір қатармен жүру
7. Тыныс алу жаттығуы «Сорғыш» Аяқ қосылып, қол кеуде тұсында,дем ішке, оңға еңкей,дем сыртқа, «СССС» деп айту + қолды жылжыту,дем ішке, солға еңкею«СССС» деп шығару

Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)		**Ән ұран орындау** **Жылулық сәті:** Достар бері келіңдер, Қолдарыңды беріңдер. Шаттық толы шеңберге Қуанышпен еніңдер **(сөйлеуді дамыту-ойын, коммуникативті іс-әрекет)**	Артикуляциялық жаттығулар Мақсаты: Дыбыстарды анық айту, сөйлеу мүшелерін жаттықтыру. «А-а-а» – ауызды кең ашып айту. «И-и-и» – ерінді жымию. «У-у-у» – ерінді түтікше етіп жиыру. «Ла-ла-ла», «Ра-ра-ра» – тіл ұшын көтеріп айту.	**Ойын: «Қоян секірсін!»Бір орында секіру, қоянды салып ойнау.** **Сөздері:** Қоян болып секірдім, Құлағымды тіктедім. Секіремін, ойнаймын, Достарымды арнаймын!	Дыбысты анық айтуға арналған ойын «Кім жылдам?» Мақсат: Белгілі бір дыбысты тез, анық қайталау. Мысалы: «Су, сусын, суық, сусымалы» (С дыбысы)
Кестегесәйкес ҰІӘ		**Отаным менің – Қазақстан тақырыбында тәрбие сағаты.Мақсаты:Отанға деген сүйіспеншілігін арттыру** **1. Сауат ашу негіздері** **Дыбыс** **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу	**1 Математика негіздері** **Кеңістікте бағдарлау** **Міндеті:**кеңістік туралы түсініктерді бекіту, заттың кеңістікте орналасуы (сол жақта, оң жақта, жоғарыда, төменде) **Д/О:«Қайда барасың, нені табасың?»** **Ойын мақсаты:** заттың кеңістікте орналасуын белгілеу	**1. Тіл дамыту** **Алғашқы күн** **Міндеті:** Ана тіліндегі дауысты және айтылу және дауысталуы ұқсас дауыссыз б –п,г –ғ,к-қ,ж-ш,з-с,н-ң,дыбыстарын дұрыс анық айтуға үйрету **1. Жұмбақ шешу** Балалар мектеп Д ы б	**1. Қоршаған әлеммен таныстыру** Қыстап қалатын құстар және жыл құстары **Міндеті:** Жыл құстарымен қыстайтын құстарды ажырата білу,құстардың пайдасы туралы білу,оларға қамқорлық жасау. ы с т

лы ұғымдарын қалыптастыру 1. Тәрбиеші балаларға дыбыстар дегенміз не?	үшін әртүрлі кеңістіктік терминдерді (іші, үсті, арты, асты және т.б.) йын барысы: Тәрбиеші балаға бағыт береді: «Сен бөлмеде алға жүр, оңға бұрыл, үстелдің астынан не табасың?»	құралдарына байланысты жұмбақтарлы шешеді. 2. Дидактикалық ойын: «Кім алғыр?» Мақсаты: Заттардың бірінші дыбысын дұрыс анықтау, ұқсас дыбыстарды ажырату.	Педагогтің түсіндіруі (әңгімелесу) Мазмұны: Жыл құстары – жыл сайын жылы жаққа ұшып кететін құстар. Олар жылы жерде қыстап, көктемде
Еп сұрақ қойып видорик көруді ұсынады.Балалар видеорликті қарайды.	«Сол жақ бұрышқа бар. Сол жерде не бар?»	Ойын барысы: Педагог заттардың	қайта оралады. 2. **Дидактикалық**

Ойын«Ненің дыбысы?»

Мақсаты:естіліп тұрғантауып, қайда тұрғанын дыбыстарды,. ненің дыбыстарын естігендерін айту

Дидактикалық ойын: «Не қалай дауыстайды?»

Барысы: Балалар шеңберге немесе тыныш отыратын орынға жиналады.

Тәрбиеші дыбысты қосады (мысалы, сағат тықылы).

Балалар мұқият тыңдайды.

Тәрбиеші сұрайды:

– Бұл ненің дыбысы?

Қандай зат немесе не нәрсе осылай дыбыстайды?

Балалар өз болжамдарын айтады.

Дұрыс жауап табылған соң, келесі дыбыс қойылады.

Нұсқа: Ойынды күрделендіру үшін 2-3 дыбысты қатар қоюға болады.

Күтілетін нәтиже:

Табиғи дыбыстарды, жан-жануардың дыбыстарын ажыратудықалыптастыру.

Балалар берілген бағытпен жүріп, жасырылған затты сипаттап айтады:

«Доп шкафтың ішінде»

«Кітап орындықтың үстінде» т.б.

Дидактикалық ойын. «Қайда қандай көлік тұр?»

Мақсаты:көліктердің орнын анықтай отырып,кеңістікті бағдарлауды үйрету

Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орында

бірнеше көліктің суреті (мысалы: автобус, жеңіл көлік, жүк көлігі, велосипед, мотоцикл) орналастырылады.

Тәрбиеші сұрайды:

«Мотоцикл қайда тұр?»

«Автобустың артында не тұр?»

Күтілетін нәтиже:

қозғалысты бағыттау: сол жаққа, оң жақтан сол жаққа, жоғарыдан төменге, алға, артқа, сол бағыттарын біледі.

2. Сауат ашу негіздері

Дыбыс пен сөз

Міндеті: Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу

Дыбыс туралы ұғымдарын үйренеді, сөзді айту

Д/о

немесе суреттердің атын атайды (кітап, бөрік, қоян, шеңбер, сөмке, пенал, зырылдауық).

Балалар сол сөздің бірінші дыбысын айтады.

Ұқсас дыбыстарды салыстыру:

б – п, г – ғ, к – қ, ж – ш, з – с, н – ң

Мысалы: парта – балық (Қайсысы б, қайсысы п?)Күтілетін нәтиже: Жұмбақтарды шешеді.дыбыстарлың орнын табады

2.Математика негіздері

Қағаз бетінде бағдарлау

Міндеті:Берілген бағытта,оныбелгі бойынша өзгертеотырып, бағдарлауын қалыптастыру

Д/о«Ойыншық қай жерде?»

Мақсаты:Балалар суреттерді орналастыру. заттардың атауын айту, оның орналасқан жерін атауға үйрету.

Д/ ойын: «Нұсқамамен ажырат»

Мақсаты:Жапырақтың түстерін,орналасқан бағытын нұсқама арқылы ажырату

ойын: «Қай құс ұшып кетті?»

Мақсаты: Құстардың атауын есте сақтау, зейінін дамыту

Ойын барысы:

Балаларға 4–5 құстың суреті көрсетіледі: қараторғай, қарға, көкек, тоқылдақ, торғай

Бір сәтке көздерін жұмады → осы кезде бір сурет алынып тасталады.

Педагог: «Қай құс ұшып кетті?» – деп сұрайды.

Балалар жетіспейтін құсты тауып, атын атайды.

3. Қимылды ойын: «Құстарды қоректендіреміз»

Мақсаты: Құстарға қамқорлық жасауға, дұрыс тамақ таңдауға үйрету

Ойын барысы:

Педагог суреттер немесе заттар (астық, нан қиқымы, жемістер, құмырсқа, ет, шөп, сүйек т.б.) ұсынады.

Алдында түрлі құстардың суреті

	үшін адамға дауыс керек екенін түсінеді, дыбыс туралы түсінік	**«Бірінші дыбысты қайтала»** **Мақсаты:** дыбыстарды қайталау,дыбысты есіту	Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау **Күтілетін**	тұрады (қала құстары мен орман құстары). **Күтілетін нәтиже:**

қалыптасады

2. Қоршаған әлеммен таныстыру

Жыл мезгілдері:

жаз,күз.Белгілері

Міндеті: Табиғатпен таныстырубарысындаз аттарменқұбылыстардыңөзінетән,сипаттамалық белгілерінбақылау,талдау,салыстыру,ажырату.

Ойын: «**Жұмбақтарды шеш»**

Мақсаты:қыс,көктем, жаз және күз екенін тапқызады және әржыл мезгілінің ерекшеліктерін естеріне түсіру

Ойын: «Кім көп айтады?»

Мақсаты: Жыл мезгілдеріне байланысты сөздер айту.

Барысы:Балаларға мезгілдердің атауын айтады тірбиеші Жаз: күн, су, шомылу, гүл, демалыс, көбелек...

Ойын барысы:

Педагог баланың алдына түрлі суреттерді (алма, ара, бақа, доп, кітап, т.б.) қойып, сөздерді атап шығады.

Бала сол сөздің бірінші дыбысын анықтап, қайталап айтуы керек.

Мысалы:Педагог: «Алма»

Бала: «А!»Педагог: «Бақ»

Бала: «Б!»

Ойын : «Қай дыбысты естисің?»

Педагог сөздер айтады: алма, бақ, ара, доп.

Балалар «А» дыбысын естиді ме, қол көтереді.

Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындайды

Күтілетін нәтиже:

Табиғатта түрлі дыбыстардың бар екенін біледі, дауыс ауызбен айтылып, құлақпен естілетінін түсінеді.

3. Көркем әдебиет

Бәрі де бар бақшада

Міндеті:Әдеби шығармаларды

нәтиже:заттарың орналасуын белгілеу,білуіажырату

3.Қазақ тілі

АТА-ӘЖе

Тәрбиеші балаларға өздерінің ата-әжелері жайында немесе “Мен үлкен адам боламын” әңгімесін айтып беремін;

«Ұлттық киімдер» ойыны

Тәрбиеші:(Шалбар, көйлек, жейде, кеудеше, жемпір, малақай, тон, қолғап, етік, шәлі) суреттерін көрсетіп, ұлттық киімдердің қайсысы кімге тиесілікиіндіреді

Әр түрлі затьардың кімге тиесілі екенін ажыратуды үйретеді

Шығармашылық жұмыс

Отбасының суретін салып, «Бұл – менің әкем, бұл – менің анам» деп айтып беру.

К
ү
з
:
ж

Балалар әр құсқа жарамды қоректі таңдайды және қорек түрін атайды.

2. Сауат ашу негіздері

Сөз

Міндеті: Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу .

Д/О «Берілген дыбысқа сөз ойла»

Мақсаты:

Дыбысты есту, басталатын сөздерді айту

Сюжетті суретпен жұмыс:

Мақсаты. Суретке қарап,балалар не істеп жатқанын әңгімелету

Жұмыс дәптердегі тапсырмаларды орындау

Күтілетін

нәтиже:Сөздің

а
п
ы
р
а

быр, суық, егін, қамба, жел...Балалар жалғастырады.

«Жазғы табиғат» суретін беріп, сөйлем құрату:

эмоционалдықабылдауына ықпал ету,олардың мазмұнын түсіндіру,шығарма кейіпкерінің іс –әрекетін бағалау.

Д/ойын

«Қарап алда есіңе сақта.»

Мақсаты:балаларды көрген суреттерді есіне сақтап,көз алдына елестете отырып ,әр қайсысын ретімен атап,оқуқұралдарына ұқыпты

Күтілетін нәтиже:

Отбасын құрметтеу керектігін түсінеді

4.<u>Музыка</u>

«Білімің– бұлағың»

Міндеті:Музыкаға қызығушылық пен сүйіспеншілікті қалыптастыру.

Музыка тыңдау:«Қосалқа» Дәулеткерей

мағынасын біледі.

3. <u>Дене шынықтыру</u>

Салауатты өмір салтын қалыптастыру.

Міндеті:

Салауатты өмір салтын қалыптастыру. Адамағзасы және оның қызметінің ерекшеліктері туралытүсініктерді кеңейту.Балалардың

«Жазда күн жылы. Гүлдер гүлдейді. Балалар ойнайды.» «Күзгі орман» суреті: «Күзде жапырақ сарғаяды. Жаңбыр жауады.» **Күтілетін нәтиже:** Жаз,күз мезгілдерінің ерекшеліктерін біледі **3.Көркем әдебиет** **Білімің – бұлағың** **Міндеті:**Балаларды қол жетімді көркем шығармалармен фольклорға,театр әлеміне баулу,кітапқа деген қызығушылығын дамыту **Дидактикалық ойын «Алтын сандық»** Мақсаты:баланың зейінін дамыту, оқу құралдары мен ойыншықтарды атау, ажырату. **Ойын барысы**: Сандықтың ішіне әртүрлі оқу құралдары мен ойыншықтар салынады (мысалы: қарындаш, кітап, сызғыш, қуыршақ, машина т.б.). Әр бала кезекпен келіп, көзін жұмып, бір затты алып шығады. Затты сипаттап, не	болуға тәрбиелеу **Ойын «Қайтала,жатта» өлеңді оқу** **«Бәрі де бар бақшада» өлеңі** *(Өтепберген Ақыпбеков)* **Мақсаты:**балалардың есте сақта қабілеттерін дамыту	**Ән айту:**«Білімің–бұлағың» (Т.Қоңыратбай) **Музыкалық-ырғақтық қимылдар:** «Қояндар»,«Аю»,«Түлкі **Топтық ойын: «Жаңылтпаштар жаңылмаймын» Мақсаты:**топтық жарыс арқылы жаңылтпашқа қызығушылығын арттыру **Күтілетін нәтиже:** Өлең мазмұнын қайталап айтуға ынталанады. Байланыстырып сөйлеу қабылеттері дамиды. **4.Дене шынықтыру** **Спортзал** **Міндеті:**Сапқа тұру ,сап түзеу,сапқа қайта тұру,сапқа бір,екі,үш қатармен тұру,бір – бірінің жанына және бір – бірінің артына тұру. Аяқтың ұшымен жүру,тізені жоғары көтеріп жүру,заттардан аттап жүру	назарын ағзасымен денсаулығының ерекшеліктеріне аудару. Салауатты өмір салтының маңызды компоненттері: дұрыс Тамақтану,қимылдар,ұй **Саптық жаттығулар** **Мақсаты:** Сапқа тұру, түзелу, қатармен тұру (бір қатар, екі қатар, үш қатар), бір-бірінің жанына және артына тұруды меңгеру. Жаттығулар: «Бір қатарға тұрайық!» – балалар бір сызық бойымен сапқа тұрады. «Екі қатарға бөлінейік!» – педагог нұсқау береді, балалар

»,«Қасқыр» (Т. Ломова) **Билер:** «Жұптасу биі» (чех халық әуені)
Ойындар,хороводтар:
«Айгөлек»қазақтың халық әні (өңдеген Б. Қыдырбекова) **Күтілетін нәтиже:** қарапайым музыкалық терминдерді түсінеді

қыжәнекүн,ауаменсужә неденсаулыққазиянкелті ретінфакторлар туралы түсініктердікеңейту **Ойын: «Менің денем»**
Мақсаты:дене мүшелерін атай отырып оларға қанда й күтім жасау керек екені туралы білу
Видеролик қарау:
«Денсаулыққа не пайдалы»
Мақсаты:Тамақтану,қи мылдар,ұйқы және күн,ауамен су және денсаулыққа зиянкелтіретін факторлар туралы түсініктерді кеңейту
Күтілетін нәтиже:Балалардың дене шынықтыруға деген ынтасын қалыптасады
4.Шығармашылық Сурет/мүсіндеу/жапсыру/құрастыру Көшедегі үйлер
Сурет салу
Міндеті:
Заттардың пішіндеріне, бөліктердің

қарындаш. Олмен жазамыз». Жетекші: «Бұл ойыншық па, әлде оқу құралы ма?» – деген сұрақтармен бағыт береді. **Мнемокесте арқылы өленді жаттау.** **Ақылбек Шаяхметовтің «Білімің – бұлағың»** **Мақсаты:**Мәнерлеп оқуға баулу Қанатым талмайды, Қиялым самғайды. Ақын да, ғалым да Ұстазсыз болмайды. Мереке күніңмен Құттықтап бүгінмен. Ойыма ой қосам, Сен берген біліммен. **Күтілетін нәтиже:** Білім туралы түсінігі қалыптасады тілдік ойлау қабілетін дамиды **4.<u>Музыка</u>** **«Білімің– бұлағың»** **Міндеті:**Музыкаға қызығушылық пен сүйіспеншілікті қалыптастыру. **Музыка тыңдау:**«Қосалқа» Дәулеткерей **Ән айту:**«Білімің– бұлағың» (Т.Қоңыратбай)	екі қатарға бөлінеді. «Бір-біріңнің жанына тұрыңдар!» «Енді біріңнің артыңа тұрыңдар!» «Сапты түзе!» – бұйрық арқылы сызық бойымен түзу тұруға дағдыландыруКүтілетін нәтиже:Сапқа тұру дағдылары қалыптасады **Қимылды ойын: «Өз орныңды тап»** Мақсаты: Саптағы өзінің орнын табуға, тәртіпке, зейінге үйрету. Ойын барысы: Балалар әр түрлі бағытта жүреді (музыкамен немесе педагогтың белгісімен). Белгі берілгенде: «Сапқа тұр!» – дегенде әр бала өзінің бастапқы орнын табу керек. Қателеспей, жылдам сапқа тұра алған балалар мадақталады		салыстырмалы өлшеміне және олардың орналасуына сүйене отырып, түстер мен олардың реңктерін беру **<u>Мүсіндеу</u>:** **Міндеті**:Сазбалшық, ермексаз және пластикалық массадан мүсіндеудің ерекшеліктерін білу. **<u>Жапсыру:</u>** **Міндеті:** Қайшыны қолдануды бекіту: жолақтардан тікбұрышты пішіндер, шаршылардан үшбұрышты пішіндер, шаршы немесе тікбұрыштың бұрыштарын қию арқылы дөңгелек және сопақша пішіндерді қиып алу **<u>Құрастыру</u>:** **Міндеті:**Құрылыс материалдарынан, конструктор бөлшектерінен құрастыру: ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпқа, өзбетінше ойдан құрастыруға, құрдастарымен бірлесіп, шығармашылықпен құрастыруға баулу. **Күтілетін нәтиже :**көшедегі түрлі үйлердің

	Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Қояндар»,«Аю»,«Түлкі» ,«Қасқыр» (Т. Ломова) **Билер:** «Жұптасу биі» (чех халық әуені) **Ойындар,хороводтар:** «Айгөлек»қазақтың халық әні (өңдеген Б. Қыдырбекова) **Күтілетін нәтиже:** қарапайым музыкалық терминдерді түсінеді			айырмашылығы мен ұқсастығын ажыратады Көшеден көрген түрлі үйлер туралы айтады Шағын топтарға бөлініп топтық жұмыс жасайды **Күтілетін нәтиже:** Балалар көшедегі үйлердің ұқсастығы мен айырмашылығын ажыратады; Топпен бірлесіп жұмыс істейді; Өз ойынан үй үлгісін жасай алады.

Серуенге дайындық

1.Ауа райын бақылау:
Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді:
Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу.

2.Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау:
Қимылды ойынға арналған доп, секіртпе, бор, кішкентай жалаушалар және т.б.

3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы:
Қайда баратынын.Қандай ойындар ойнайтынын.Не істеуге болмайтынын түсіндіреді.

4.Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелері
Тәрбиешіден рұқсатсыз ешқайда кетуге болмайды.
Бір-бірін итеруге, жұлқылауға, жүгіріп соғылуға болмайды.
Ауыр немесе өткір заттармен ойнауға болмайды.

Серуен	**Картотека №1**	**Картотека №2**	**Картотека №3**	**Картотека №4**
	Дербес әрекет: Балалар құмда және жерге түскен жапырақтармен	**Дербес әрекет:** Балалар ағаштардың түбіндегі жапырақтарды жинап, пішіні	**Дербес әрекет:** Құстардың ұяларын бақылау, алаңдағы	**Дербес әрекет:** Балалар жеңіл жапырақтарды жоғары лақтырып,

ойнайды: жапырақтардымен түсіне қарай сұрыптайды.		торғайларды бақылап,	қалай ұшатынын
жинап, топтастырып,	**Қимылды ойын:**	оларға дән шашу.	бақылайды.

сурет салып орналастырады. **Қимылды ойын:** *«Жапырақты қағып ал»* **Барысы:** Тәрбиеші қолына бірнеше жасанды (немесе табиғи) жапырақты алады. Әр балаға лақтырады, олар қағып алуға тырысады. **Бақылау:** Ауа райын бақылау. Күннің жылуы, бұлттар мен желбар-жоғын сезіну. «Күз келді ме, қалай білдіңдер?» деген сұрақ қойылады.	*«Жапырақтар ұшты»* **Барысы:** Балалар – жапырақтар. Тәрбиеші желдің бағытын айтып тұрады: «Жел оңға соқты!» – балалар оңға жүгіріп, қолдарын бұлғаңдатады. **Күзгі бақылау экспериментері** **Жапырақтардың түс өзгерісі** *Эксперимент:* Балалар әртүрлі түсті жапырақтарды жинап, оларды суға салып қояды. Бірнеше күн бойы жапырақтардың суда қалай өзгеретінін бақылап, түсінің қалай өзгеретінін зерттейді. **Бақылау:** Ағаштардың жапырақтарының түсі, түсуі, діңдерінің ерекшеліктері.	**Қимылды ойын:** *«Құстар ұшты – ұшты» қай жақтан соғады?»* **Барысы:** Тәрбиеші: «Қарға ұшты!» – дейді. Балалар қолын көтеріп, қанат сермеп көрсетеді. Егер «үйрек ұшты» деп айта тұрып, өзі ұшпайтынын затты айтса, балалар алданбауы тиіс. **Бақылау:** Торғайлардың әрекеті, топтасуы, қанат қағуы. **Құстардың жем іздеуі** *Эксперимент:* Балалар сыртқа шығып, құстардың қай жерлерден жем жинайтынын бақылап, суретке немесе сызбаға түсіреді. Сонан соң, балалар жасырынған жемдерді іздестіріп, өздері жем салатын құрылғылар жасайды. **Еңбек:** Құстарға арнап дән шашып, жем салғышты орнына қою.	**Қимылды ойын:** *«Жел* *қай жақтан соғады?»* **Барысы:** Балалар шеңберде тұрады. Тәрбиеші: «Жел солдан соқты!» – десе, балалар солға қарай жүгіреді. Әртүрлі бағытта қайталанады. **Бақылау:** Желдің бағытын сезіну (жапырақтардың қозғалысы, балалардың шашы, киімі). **Желдің жапырақтарға әсері** *Эксперимент:* Желдеткіштің көмегімен жапырақтарды үрлеп, олардың қалай ұшатынын, бұрылатынын, қашан тоқтайтынын зерттеу. **Еңбек:** Жапырақ ұшқан жерлерді тазалау.
Еңбек: Құм алаңындағы ойыншықтарды жинауға көмектесу	**Еңбек:** Жапырақтарды жинап, арнайы шелекке салу		

Серуеннен оралу	Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау.Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру.Суды ұзақ ағызып тұрмау,қолды жуып юолғансоң кранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ: *"Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"*				
Жеке жұмыс		**Айдана** **Мақсаты:** Сөйлеу дағдысын дамыту	**Ерасыл** **Мақсаты:** Зейінін дамыту **Жұмыс түрі:**	**«Нұрәли** **Мақсаты:** Дыбысты дұрыс айту, естіп тану	**Дильназ** **Мақсаты:** Сан мен затты сәйкестендіру

		Жұмыс түрі: Сурет бойынша әңгімелеу **Қолданылған құрал:** Сюжетті сурет **Бақылау:** Сөздік қоры жақсы, бірақ сөйлеммен айтуға қиналады	«Айырмашылығын тап» ойыны (2 сурет) **Қолданылған құрал:** Венн диаграммасына ұқсас суреттер **Бақылау:** 3 айырмашылықты тапты, зейіні тұрақсыз	**Жұмыс түрі:** «Қай дыбысты естисің?» ойыны **Құрал:** Сөз карточкалары **Бақылау:** Б, П, Д дыбыстарын шатастырады	**Жұмыс түрі:** «Сандарды сана» (заттар мен цифрлар) **Құрал:** Сан карточкалары, ойыншықтар **Бақылау:** 1–5 дейін санай алады, бірақ 4-ті жиі ұмытады
Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)		***«Орамал тастамақ».*** Балалар шеңбер жасап тұрады. Бастаушы(тәрбиеші) балаларды айнала жүріп бір баланың артына орамал тастап кетеді. Артына орамалды тастағанын сезген бала менің артымда деп жауап береді. Артына орамалдың тасталғанын сезбесе ол өлең, тақпақайтыпнемесебил епберуікерек. Балаларшеңбербойында көздерінжұмыптұруыкерек. Ойыносылайжалғасабереді.	***Ақсерек-көксерек.*** Бұл ойынды ойнау үшін балалар екі топқ абөлінеді, қолдарынан ұстап тұрады. Ара қашықтық 20-30 қадам. 1-ші топ. Ойынды бастайды: Ақсерек-ау ақсерек Бізден сізге кім керек. 2-ші топ Ақсерек –ау ақсерек Жаман-жаман бала аты (бала аты) керек Аты аталған бала келесі топқа дейін жүгіріп барып ортасынан ұстасқан қолдарды ажыратып кету керек. Егер өтіп кетсе сол топтан бір баланы тобына алып қайтады, өте алмаса сол топта қалады. Ойын осылай жалғаса береді.	***Қуыр-қуыр қуырмаш.*** Оң қолдың бес саусағын бір жерге түйістіреді де, сол қолымен оны бүрмелеп қапсыра ұстайды.Содан соң екінші балаға: ортаңғы саусағымды тапшы, – дейді.Екінші балаға қарап байқап отырады да, міне, -деп бір саусақтың басынан шымшып ұстап тұрады.Егер екінші бала жасырушының ортанғы саусағын дәл тапса, ұпайды бірінші бала тартады.Ұтқан бала ұпай алу үшін мына ережелермен сөздерді жақсы білуі керек.	***«Асық ойыны»*** . Бұл – балалардың ежелгі спорттық ойыны. Тақыр алаңға көлденеңінен түзу сызық сызады да, соны бойлай тігілген кенейді кезектесіп сақамен ату арқылы мергендік сынасады **(Біртұтас тәрбие)**
Балалардың үйге қайтуы	**Өнегелі 15 минут: Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер** **1. Балаңызбен күн сайын сөйлесіңіз** • Сұрақ қойыңыз: «Бүгін не үйрендің?», «Қай ойын ұнады?», т.б. • Бұл – баланың сөздік қорын байытып, өз ойын жеткізуге үйретеді. **2. Үйде күн тәртібін сақтауға көмектесіңіз** • Тұрақты ұйқы (9–10 сағат),				

- Тамақтану,
- Серуен және тынығу уақыты – баланың денсаулығына тікелей әсер етеді.

Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «№4 ЖББМ» КММ
Мектепалды 0 «Ә» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 2-апта 08 -12 қыркүйек 2025-2026 оқу жылы
Қыркүйек-Құндылық: Еңбекқорлық пен кәсіби біліктілік айы. Апта дәйексөзі: «Жанұям - қорғаным, ата-анам - тірегім!»

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 08.09.25**	**Сейсенбі 09.09.25**	**Сәрсенбі 10.09.25**	**Бейсенбі 11.09.25**	**Жұма 12.09.25**
Балаларды қабылдау	Балаларды жақсы көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін қолайлы жағдай жасау. Баланың бүгінгі көңіл-күйі туралы әңгіме оны не қызықтырады,баланың жеке пікірін білдіруге қатысады. **«Күй күмбірі»:«Жастар күйі»** **Мақсаты:**балалардың бойында музыканы тыңдауға қызығушылықтарын, музыканы эмоционады қабылдауды, түсінуді, қадірлей білуді қалыптастыру, ұлттық мәдениетке қызығушылықты арттыру, шығармашылық дағдыларды қалыптастыру қабылдау барысында және үнемі күй қою, шығармашылық зерттеу іс әрекет дағдыларын дамыту, музыканы тыңдауға қызығушылықты қалыптастыру, музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдау, ұлттық мәдениетті түсінуге, құрметтеуге, қызығушылғын артыру**(Адал азамат)**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер** **1. Баламен тіл табысу** Баланы тыңдай білу – ең үлкен сый. Әр күнге кем дегенде 10–15 минут балаға толық көңіл бөлу (әңгімелесу, ойнау, бірге оқу). Жазалау емес, түсіндіру арқылы тәрбиелеу. **2. Жылы сөздің күші** Баланың кішкентай жетістігін де мақтап отыру. «Сенің қолыңнан келеді», «Мен сенімен мақтанамын» деген сөздер балаға сенім береді. Қатал сын емес, қолдау көрсету маңызды.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды	**«Құрастыр да, әңгімеле»** Материал: Лего, кубик, түрлі пішіндер. Тапсырма: Бала өзі қалаған затты (үй, көлік, жануар)	**«Өз суретім»** Материал: Қағаз, бояу, қарындаш. Тапсырма: «Менің арманым», «Менің отбасым», «Табиғат» тақырыбында сурет салады.	**«Жұмбақ іздеуші»** Материал: Суреттер, бөлмеге жасырылған ұсақ ойыншықтар. Тапсырма: «Қызыл ойыншықты тап», «Дөңгелек затты тап» деп бағыт беріледі.	**«Менің көңіл-күйім»** Материал: Әртүрлі көңіл-күйді бейнелейтін смайликтер. Тапсырма: Бала өзінің көңіл-күйін таңдап, неге солай екенін әңгімелейді.	**«Кімнің көлігі?»** Материал: Машина, автобус, ұшақ, кеме ойыншықтары. Тапсырма: Әр көліктің қайда жүретінін айту

қарау және басқалары)	құрастырады.				(жолда, әуеде, суда).
Ертеңгілік жаттығу	**Жаттығу картотекасы** 1. Таспаларды жоғары көтеру, сермелеу Негізгі қалып, таспалар төмен. Таспаларды жоғары көтеріп сермелеу (5-6 рет). 2. Бұрылыс таспалармен Аяқты кең ашып тұрып, таспалар белде. Оңға бұрылыс, таспалар жан-жаққа. Солға бұрылыс, таспалар жан-жаққа (5-6 рет). 3. Жартылай отыру таспалармен Негізгі қалып, таспалар иықта. Жартылай отырып, таспаларды алдында ұстау (5-6 рет). 4. Тізені жоғары көтеріп, қол жан-жаққа Негізгі қалып, таспалар төмен. Тізені жоғары көтеру + қолды жан-жаққа ашу (5-6 рет). 5. Секіру, бұрылу Негізгі қалып, таспалар жан-жақта. Оң-сол жаққа бұрылып секіру. 6. Жеңіл жүгіру Бір қатармен жүру. 7. Тыныс алу жаттығуы «Үйректер ұшады» Дем ішке жұту, қолдарды жанына көтеру. Дем шығару, «Г-а-а-а» деп ұзақ айту, қолдарды түсіру. 3-4 рет қайталау.				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)					
	<u>Әнұран орындау</u> **Жылулық сәті:** Амансың ба,Алтын күн! Амансың ба,жер Ана! Амансың ба,көк аспан! Амансың ба,достарым! **(сөйлеуді дамыту-ойын, коммуникативті іс-әрекет)**	**Артикуляциялық жаттығулар** Мақсаты: Дыбыстарды анық айту, сөйлеу мүшелерін жаттықтыру. «А-а-а» – ауызды кең ашып айту. «И-и-и» – ерінді жымию. «У-у-у» – ерінді түтікше етіп жиыру. «Ла-ла-ла», «Ра-ра-ра» – тіл ұшын көтеріп айту	**«Пішіннен сурет сал»** – текше, дөңгелек, үшбұрыш арқылы сурет құрастыру. **(Шығармашылық,таным іс-әрекет)** .	**«Мамандық»дидактикалық ойын** **Мақсаты:** балаларды еңбектің нәтижелері мен адамның мамандығы арасында байланыс орнатуға үйрету. Балалардың әртүрлі мамандықтарға және олардың адам өміріндегі маңызын білуге қызығушылығын ояту. **Материал:** әртүрлі мамандықтар және мамандық иелері қолданатын құралдар мен заттар бейнеленген карточкалар.	**Жылулық сәті:** Достар бері келіңдер, Қолдарыңды беріңдер. Шаттық толы шеңберге Қуанышпен еніңдер **(сөйлеуді дамыту-ойын, коммуникативті іс-әрекет)**

				Барысы: бала мамандықты сол мамандық иесі қолданатын заттармен және құралдармен сәйкестендіреді. Карточкаларды сәйкестендіре отырып, бала осы мамандықтың маңыздылығы туралы немесе осы мамандық бойынша жұмыс істейтін ата- аналары туралы айтады **(Қаржылық сауаттылық)**	
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1.Тіл дамыту** Мектеп ауласында **Міндеті:** Ана тіліндегі дауысты және айтылуы және дыбысталуы ұқсас дауыссыз б-п, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбыстарды дұрыс, анық айтуды үйрету **«Мектеп ауласында не бар?» дид ойын** **Мақсаты:** Сөздік қорын байыту, заттарды дұрыс атауға үйрету. **Ойын барысы:**	**1 .Сауат ашу негіздері** Сөз.Сөздің мағынасы **Міндеті:** Әрбір сөздің мағынасы болатыны туралы түсінік қалыптастыру, сөздің мағынасына қызығушылыққа баулу **«Сөз ойла»** **Мақсаты:** Бір тақырыпқа байланысты сөздерді жинақтап айту **Ойын барысы:** Тәрбиеші тақырып береді: «Мектепте не бар?» – балалар кезекпен сөздер айтады (тақта, бор, кітап, парта).	**1 Математика негіздері** Біреу – көп **Міндеті:** "Бір" сөзінің мағынасы, ол тек бір затты ғана емес, сондай-ақ жиынның бір бөлігі ретінде заттардың тобын білдіретінін түсіндіру **«Дыбыспен тап»** **Мақсаты:** Есту арқылы қабылдауын дамыту. **Құралдар:** Қол шапалақтау. **Ойын барысы:** Тәрбиеші бір рет шапалақ соқса – балалар «бір» дейді. Көп рет соқса – «көп» деп жауап береді. **«Бір алма – көп алма»** **Мақсаты**: «Бір» және «көп» ұғымдарын ажырата білу. **Құралдар**: Алма суреттері (бір дана және көп).	**1.Тіл дамыту** Менің досым **Міндеті:** Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). Артикуляциялық жаттығулар жасау **«Досымды табамын»** **Мақсаты**: Балаларды зейінділікке, достарын тануға үйрету. **Ойын барысы:** Балалар шеңбер жасап тұрады. Бір баланың көзін байлайды. Қасында тұрған бір досы дауыстап: «Мен сенің	**1.Қоршаған әлеммен таныстыру** Ауылдағы адам еңбегі **Міндеті:** Ата-ана еңбегін түсіну, адамдардың еңбектеріндегі өзара байланыстарды байқау **«Кім не істейді?»** **Мақсаты:** Балаларды ауылдағы мамандықтармен, еңбектің түрлерімен таныстыру. Құралдар: Суреттер (малшы, диқан, құрылысшы, наубайшы, мұғалім). **Ойын барысы:** Тәрбиеші суреттерді

	Тәрбиеші сурет немесе фотосурет көрсетеді (мектеп, ағаш, орындық, гүлзар, қақпа). Балалар кезекпен: «Аулада … бар» деп сөйлем құрайды **«Дыбыс тында»** **Мақсаты**: Сөздерді бастапқы дыбыс бойынша ажырата білу. **Ойын барысы:** Тәрбиеші айтады**:** б-п, г-ғ, к-қ, ж-ш, з-с, н-ң, р-л дыбысынан басталатын ауладағы затты ата». Балалар кезекпен жауап береді. Балалар,парк,гүлдер,ғимарат,көліктер,қақпа,жалау,жасыл ағаштар,шар т.б **«Кімге не керек?»** **Мақсаты:** Сөйлем құрату, байланыстырып	**«Артық сөзді тап»** **Мақсаты:** Сөз мағынасын салыстыра білуге үйрету. **Ойын барысы:** Тәрбиеші бірнеше сөз айтады: «Алма, алмұрт, жүзім, қарындаш». Балалар артық сөзді табады. **«Керісінше айт»** **Мақсаты:** Сөздердің қарама-қарсы мағынасын үйрету. **Ойын барысы:** Тәрбиеші «үлкен» дейді – балалар «кіші» деп жауап береді; «жақсы» – «жаман» т.б. **Күтілетін нәтиже:** Балалар сөздің мағынасын түсінеді және қарапайым сөздерді топтастыра алады. **2.Қоршаған әлеммен таныстыру** Нан дастарқанға қалай келеді? **Міндеті:** Нанға ұқыпты қарауға,бидайды өсіруге және өндіруге қатысатын адамдардың	**Ойын барысы:** Тәрбиеші бір алма суретін көрсетіп, «Бұл неше алма?», кейін көп алманы көрсетіп, «Ал бұл қанша?» деп сұрайды. Балалар «бір алма», «көп алма» деп жауап береді. **«Артықты тап»** **Мақсаты:** Заттарды санау, артықты ажырату. **Құралдар:** Карточкаларда суреттер (бір үйрек – көп үйрек, бір гүл – көп гүл). **Ойын шарты:** Балаларға аралас суреттер көрсетіледі. «Бір» топтағы затты тауып бөледі. **Күтілетін нәтиже:** Балалар «бір» және «көп» ұғымдарын ажырата алады; **2.Сауат ашу негіздері** Біз дыбыс пен сөз туралы не білеміз? **Міндеті:** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау **«Қай дыбыстан басталады?»** **Мақсаты**: Сөздің басқы дыбысын ажырата білу. Құралдар: Суреттер (алма, балапан, нан, тас, гүл). **Ойын барысы:** Тәрбиеші суретті көрсетеді. Балалар сөздің қай дыбыстан басталатынын айтады («Алма –	досыңмын» дейді. Баланың міндеті – дауысынан досын табу**.** **«Досымның суретін саламын»** **Мақсаты:** Шығармашылық қабілеттерін дамыту, достықты бейнелеу**.** **Ойын барысы:** Балаларға қағаз бен түрлі-түсті қарындаш беріледі. Әр бала өзінің досының суретін салып, оны қысқаша әңгімелейді («Бұл – Айдана. Ол әдемі. Біз бірге ойнаймыз»). **«Жақсы сөз – жан азығы»** **Мақсаты:** Досына жылы сөз айтуға баулу. **Ойын барысы:** Балалар бір-біріне доп немесе ойыншық лақтырады. Допты ұстаған бала өзінің досына жақсы сөз айтады («Сен мейірімдісің», «Сен ақылдысың», «Сен менің	көрсетеді. Балалар әр мамандық иесінің немен айналысатынын айтады: «Малшы – мал бағады», «Диқан – жер жыртады, егін егеді» т.б. **«Жұмыс құралын тап»** **Мақсаты:** Балалардың құрал-сайман туралы түсінігін кеңейту. Құралдар: Суреттер (күрек, тырма, орақ, балға, кітап). **Ойын барысы:** Балаларға суреттер көрсетіледі. Тәрбиеші: «Диқанға қайсысы керек?», «Құрылысшыға қайсысы керек?» деп сұрайды. Балалар сәйкес құралды таңдайды. **Күтілетін нәтиже:** Балалар ауылдағы еңбекті реттілікпен әңгімелейді, сөйлеу қабілеті артады. . **2.Сауат ашу негіздері**

	сөйлеуге үйрету. **Ойын барысы:** Тәрбиеші әр балаға рөл береді: мұғалім, оқушы, бақташы (бақша күтуші). Балалар: «Мұғалімге – тақта керек», «Оқушыға – дәптер керек» деп жауап береді. **<u>Күтілетін нәтиже:</u>** Дыбыстарды анық айтуды үйренеді **<u>2.Математика негіздері</u>** Кеңістікте және қағаз бетінде бағдарлау **<u>Міндеті:</u>** Қағаз парағын бағдарлай білуді бекіту. **1. «Оңға – солға»** **Мақсаты**: Кеңістікте оң мен солды ажырата білу. **Ойын барысы:** Тәрбиеші «оң қолыңды көтер», «сол аяқпен қадам жаса», «допты оң жағына	еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу **<u>Әңгімелесу</u>** Балаларға сұрақтар қою: – Нанды кім пісіреді? – Нан қайдан келеді? – Диқандардың еңбегі қандай? Суреттер арқылы нанның жолын көрсету: «Дән егіледі → бидай өседі → орылады → диірменге апарылады → ұн болады → наубайхана → дастарқанға келеді». **«Не алдымен, не кейін?»** **Мақсаты:** Балаларды реттік сан есімдерді қолдануға, сөйлем құрауға үйрету. **Құралдар:** Суреттер Ойын шарты: Балаларға бидай егу процесін көрсететін суреттер таратылады. Олар: «Алдымен дән себіледі, содан кейін бидай өседі, кейін орылады…» деп	А дыбысы»). **«Дыбыстан сөз құрайық»** **Мақсаты:** Балалардың сөздік қорын дамыту, ойлау қабілетін жетілдіру. Құралдар: Әріптік карточкалар. **Ойын барысы**: Тәрбиеші «Б» дыбысын айтады. Балалар сол дыбыстан басталатын сөздер айтады («бала», «бақа», «бал»). **«Сөзді жалғастыр»** **Мақсаты:** Сөйлеу дағдыларын жетілдіру. Құралдар: Тәрбиешінің сұрақтары. **Ойын барысы**: Тәрбиеші бастапқы сөзді айтады («Алма – тәтті»), балалар сөйлемді жалғастырады («Алма – қызыл», «Алма – дөңгелек»). **<u>Күтілетін нәтиже:</u>** Дыбыс пен сөздің айырмашылығын түсінеді. **<u>3.Көркем әдебиет</u>** Ас атасы–нан **<u>Міндеті:</u>** Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, себеп-салдарлық байланыстарды, жанрларды (ертегі, әңгіме, өлең) ажырату -Қазір жылдың қай мезгілі?	досымсың»). **<u>Күтілетін нәтиже:</u>** Досын сипаттап сөйлеуге дағдыланады; Шығармашылық ойлауы дамиды. **<u>2.Математика негіздері</u>** Заттарды ортақ қасиеті бойынша топқа біріктіру. Заттардың қасиеті **Міндеті:** Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі, өлшемі, пішіні, дыбысы, қимылы, қолданылуы бойынша заттардан) құру **«Түстер қаласы»** Мақсаты: Балаларды түстерді ажырата білуге, топтастыруға үйрету. **Құралдар:** Қызыл, көк, жасыл, сары түсті пішіндер. Ойын барысы: Балаларға әртүрлі түсті пішіндер таратылады. Тәрбиеші: «Барлық қызыл пішіндерді бір үйге, көктер екінші үйге жиналады» дейді. Балалар пішіндерді түсіне қарай топтастырады.	Дауысты дыбыстар **Міндеті:** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты дыбыстарды анықтау **«Кім көп сөз айтады?»** Мақсаты: Сөздік қорын молайту, дыбыс айтуын жетілдіру. **Ойын барысы:** Тәрбиеші бір дауысты дыбыс айтады (мысалы: «А»). Балалар кезекпен сол дыбыстан басталатын сөздер айтады («алма, ат, арба, ана»). **«Әнші дыбыстар»** **Мақсаты:** Дауысты дыбыстарды дұрыс, анық айтуға үйрету. **Ойын барысы:** Балалар шеңберге тұрады. Тәрбиеші кезекпен дауысты дыбыстарды созып айтады («Ааа», «Ооо», «Ііі»). Балалар тәрбиешінің артынан қайталайды. **<u>Күтілетін нәтиже:</u>**

	қой» деп нұсқау береді. **2. «Алдында – артында»** **Мақсаты**: Алдында, артында, жанында ұғымдарын бекіту**.** **Ойын барысы:** Бір бала ойыншықты ұстап тұрады. Тәрбиеші: «Доп баланың алдында», «Аю артында» деп айтады. Балалар затты дұрыс орналастырады. **«Суретті тап»** **Мақсаты:** Жоғары, төмен, оң, сол бағыттарын қағазда көрсету. **Ойын барысы:** Қағазда гүл, күн, үй бейнеленген. Тәрбиеші сұрайды: «Үйдің сол жағында не тұр?», «Күннің астында не бар?» **<u>Күтілетін нәтиже:</u>** <u>Кеңістікте және қағаз бетінде бағдарлау дағдылары</u>	әңгімелейді. **<u>Күтілетін нәтиже:</u>** Балалар нанның дастарқанға келу жолын біледі;Сөздік қоры кеңейеді; Логикалық ойлау, есте сақтау, салыстыру қабілеттері дамиды; **<u>3.Көркем әдебиет</u>** Күз–жомарт **<u>Міндеті:</u>** Әдеби шығармаларды эмоционалды қабылдауына ықпал ету, олардың мазмұнын түсіну, себеп-салдарлық байланыстарды, жанрларды (ертегі, әңгіме, өлең) ажырату **Жұмбақты шеш.** Жазда тұрып жоғары, Күзде жерге қонады. *(Жапырақ)* ***Өлең жаттау*** **Күз–жомарт** Тоңазып атырап, Көк жеміс піседі. Сарғайып жапырақ, Саудырап түседі. «Күз–жомарт»– деймізбіз, Жемісін жейміз біз. *(ЕрмекӨтетілеуұлы)* **«Күзгі себет»**	-Бүгін ауа райы қандай?Күн ашық па,бұлттыма? -Адамдар күзде нені жинайды? -Егінді,бидайды күз мезгілінде жинайды.Бидайдың ұнынан нан дайындайды.Бүгін Мәдіхат Төрежановтың«Ас атасы–нан»әңгімесін оқимыз. Әңгіме–әдеби жанрдың біртүрі екенін түсіндіру.Әңгіменің ерекшелігі–оқиғаны қысқа әңгімелейді. Педагог әңгімені мәнерлеп оқып береді Мақалмен жұмыс жүргізу. Ас атасы – нан, Нан атасы–дән **«Нанның түрлерін тап»** **Мақсаты:** Балаларды нан түрлерімен таныстыру, ажырата білу. Құралдар: Нан өнімдерінің суреттері (бауырсақ, тоқаш, шелпек, қара нан, ақ нан). **Ойын барысы:** Балаларға аралас суреттер беріледі. Олар тек нан түрлерін бөліп алады. **<u>Күтілетін нәтиже:</u>** Сөздік қоры кеңейеді, сөйлем құрастыруға дағдыланады; Нанға деген құрмет сезімі	**«Не ұқсас?»** **Мақсаты:** Балалардың заттардың ортақ қасиеттерін таба білуін қалыптастыру. Құралдар: Суреттер (күн, ай, доп, кітап, үй, текше). **Ойын барысы:** Балаларға бірнеше сурет көрсетіледі. Мысалы: күн, ай, доп – бәрі дөңгелек; кітап, үй, текше – бәрі төртбұрыш. Балалар ортақ қасиеттерін айтып, топтастырады **Күтілетін нәтиже:** Балалар ұқсас белгілерді табуды үйренеді; Сөздік қоры дамиды; Логикалық ойлауы жетіледі. **<u>3.Қазақ тілі</u>** Аға,әпке **Міндеті:** Өзінің бауырлары, туыстары, ағайындары, татулық, жақындық, отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы айтуға баулу. «Кім үлкен, кім кіші?» **<u>Мақсаты:</u>** Отбасы	Балалар дауысты дыбыстарды есту арқылы ажыратады**.** **<u>3. Дене шынықтыру</u>** Біз күшті және ержүрекпіз. **<u>Міндеті:</u>** Дене шынықтыру мен спортқа қызығушылықты ояту және дене шынықтырумен, спортпен айналысуға баулу. Спорт түрлерімен таныстыруды жалғастыру. Спорт залда және спорт алаңында қауіпсіздікті сақтауға баулу. **<u>«Ер жүрек батырлар»</u>** **<u>Мақсаты:</u>** Балалардың батылдыққа, шапшаңдыққа, төзімділікке тәрбиелеу. Құралдар: Арқан, орындық, кедергілер. **<u>Ойын барысы:</u>** Балалар батырлар болып ойнайды. Олар кедергілерден өтеді: үстелдің астынан еңбектеп, орындықтан секіреді, арқаннан тартылады.

	қалыптасады **3.Қазақ тілі** Әке,ана **Міндеті:** Сөздік қор. Туыстық қарым-қатынасты («бауыр», «немере», «шөбере», «ағайын», «туысқан», «жеті ата») білдіретін сөздерді үйрету. **«Менің анам қандай?»** **Мақсаты:** Сипаттап сөйлеуге үйрету, сөйлем құрау дағдысын дамыту. **Ойын барысы:** Балалар «Менің анам…» деп жалғастырады (мейірімді, әдемі, қамқор). **«Әкем не істейді?»** **Мақсаты**: Етістіктерді дұрыс қолдануға үйрету. **Ойын барысы:** Тәрбиеші қимыл көрсетеді (кітап	**Мақсаты:** Балалардың күзгі жеміс-жидектер мен көкөністерді ажырата білуін қалыптастыру. Құралдар: Жемістер мен көкөністердің суреттері (алма, алмұрт, сәбіз, асқабақ, қарбыз, т.б.). **Ойын шарты**: Балалар суреттерден күзгі жеміс-жидектерді таңдап, «Күзгі себетке» салады. **Күтілетін нәтиже:** Сөздік қоры молаяды, сөйлем құрау дағдысы дамиды; Табиғатқа деген сүйіспеншілігі артады; **4.Музыка** Нота үйренейік **Міндеті:** Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету **Музыка тыңдау**: «Гүлдерайым»қазақтың халық әні (өңдегенТ.Қоңыратбай).	артады. **4.Дене шынықтыру** Спортзалда ойнаймыз. **Міндеті:** Жүру: Қолдың бастапқы қалыптарын өзгерте отырып,әртүрлі қарқында секіргіштен аттап жүру;ересектің белгісімен тоқтап,қозғалыс бағытын өзгертіп,шашырап жүру;заттардың,кегльдердің арасымен,жіптерден аттап жүру;қосалқы қадаммен алға қарай жүру. **«Жылдам – баяу»** **Мақсаты:** Балаларды жүру қарқынын ажыратуға үйрету. **Ойын барысы** Тәрбиеші қолын шапалақтаса – балалар жылдам жүреді, Қолын жай қимылдатса – баяу жүреді. **«Жануарларша жүрейік»** **Мақсаты:** Жүрудің әртүрлі түрлерін меңгерту, қимылдық белсенділікті арттыру. **Барысы** «Аю жүрісі» – табанын баса, ауыр қимылдайды. «Қоян» – секіріп жүреді. «Түйе» – тізесін көтеріп, баяу жүреді. **«Кедергіден өт»**	мүшелерінің рөлін ажырату, салыстыруға үйрету. **Құралдар:** Суреттер (аға, әпке, іні, сіңлі). **Ойын барысы:** Балаларға суреттер көрсетіледі. Тәрбиеші: «Аға әпкеден үлкен бе, әлде кіші ме?», «Әпке сіңліден үлкен бе?» деп сұрайды. Балалар салыстырып жауап береді. **«Ағаңа не сыйлайсың?»** **Мақсаты:** Сөйлеу дағдыларын дамыту, мейірімділікке тәрбиелеу. Құралдар: Ойыншықтар мен заттар суреттері (кітап, ойыншық, гүл, доп). **Ойын барысы:** Балаларға түрлі зат суреттері ұсынылады. Әр бала бір затты таңдап алып: «Мен ағаға кітап сыйлаймын, өйткені ол оқуды жақсы көреді» деп айтады. **«Менің әпкем қандай?»** Мақсаты: Балалардың сипаттап сөйлеу қабілетін дамыту. Құралдар: Сюжетті	Соңында «Жалауды» алады. **«Күшті кім?»** **Мақсаты:** Бұлшық етті шынықтыру, қол күшін дамыту. **Құралдар:** Арқан. **Ойын барысы:** Балалар екі топқа бөлінеді.Ортада арқан тартылады. Қай топ арқанды өз жағына тартып алса – сол жеңімпаз. **Күтілетін нәтиже:** Балалар сенімді қимылдауға, батылдық танытуға дағдыланады. **4.Шығармашылық Сурет/мүсіндеу/жапсыру/құрастыру** Көліктер **Сурет салу** **Міндеті:** Заттардың пішіндеріне, бөліктердің салыстырмалы өлшеміне және олардың орналасуына сүйене отырып, түстер мен олардың реңктерін беру, негізгі пішінді, заттар мен олардың

	оқиды, жұмыс істейді, көлік айдайды). Балалар: «Әкем кітап оқиды», «Әкем көлік айдайды» деп айтады. **«Сөйлемді аяқта»** **Мақсаты:** Байланыстырып сөйлеуді дамыту. **Ойын барысы:** Тәрбиеші сөйлемді бастап айтады:–«Менің анам …»–«Менің әкем …» Балалар жалғастырып айтады. **Күтілетін нәтиже:** Сөйлем құрастыру дағдысы дамиды – балалар қысқа сөйлемдерді толық құрып айта бастайды. **4.Дене тәрбиесі** Спортзалда ойнаймыз. **Міндеті:** Жүру: сапта бір-бірден, екеуден, үшеуден жүру; аяқтың ұшымен, аяқтың ішкі	**Ән айту:** «До-ре-ми»(Ө. Байділдаев), «Білімің–бұлағың»(Т. Қоңыратбай) **Музыкалық-ырғақтық қимылдар:** «Марш»(В.Дешевов) **Билер:** «Жұптасу биі»(чеххалық әуені) **Ойындар,хороводтар:** **«**Сиқырлы ағаш»(«Дидактикалық ойындар» жинағынан) **Музыкалық аспапта ойнау:** «Еркем-ай»қазақтың халық әні (өңдеген Б.Дәлденбай) **Күтілетін нәтиже:** Нота жаттап үйренеді	**Мақсаты:** Жүру дағдысын жетілдіру,ептілікті дамыту. Құралдар: Конустар, обруч. **Шарты:** Балалар жүгіру жолында кедергілерден айналып немесе астынан өтіп жүреді. **Күтілетін нәтиже:** Балалар жүрудің әртүрлі түрлерін (жылдам, баяу, жануарша, кедергіден өту) меңгереді;	суреттер (әпке сабақ оқып отыр, тамақ жасап жатыр, ойнап жүр). Ойын барысы: Балалар суретке қарап, әпкесін сипаттап әңгімелейді: «Менің әпкем әдемі. Ол сурет салғанды жақсы көреді». **Күтілетін нәтиже:** Балалар аға-әпкеге сыйластықпен қарауды үйренеді, сөздік қоры дамиды. **4.Музыка** Нота үйренейік **Міндеті:** Балаларды шығармалардың эмоционалды мазмұнын, олардың сипатын, көңіл-күйін, динамикалық ерекшеліктерін ажырата білуге үйрету **Музыка тыңдау**: «Гүлдерайым»қазақтың халық әні (өңдегенТ.Қоңыратбай). **Ән айту:** «До-ре-ми»(Ө. Байділдаев), «Білімің–бұлағың»(Т. Қоңыратбай) **Музыкалық-ырғақтық қимылдар:** «Марш»(В.Дешевов)	бөліктерінің пропорцияларын мәнерлеп жеткізе білу, түстерді өз қалауы бойынша таңдау **Мүсіндеу:** **Міндеті:** Сазбалшық, ермексаз және пластикалық массадан мүсіндеудің ерекшеліктерін білу. **Жапсыру:** **Міндеті:** Қайшыны қолдануды бекіту: жолақтардан тікбұрышты пішіндер, шаршылардан үшбұрышты пішіндер, шаршы немесе тікбұрыштың бұрыштарын қию арқылы дөңгелек және сопақша пішіндерді қиып алу **Құрастыру:** **Міндеті:.** Құрылыс материалдарынан, конструктор бөлшектерінен құрастыру: ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпқа, өзбетінше ойдан

	және сыртқы қырымен жүру; тізені жоғары көтеріп жүру, заттардан бірқырымен аттап жүру; белгі бойынша басқа бағытқа бұрылып жүру, **«Түзу жолмен жүр»** **Мақсаты**: Түзу, ирек, дөңгелек сызық бойымен жүруге үйрету, тепе-теңдігін дамыту. **Ойын барысы:** Еденге түрлі түсті таспа немесе арқан төселеді. Балалар соның үстімен құламай жүреді. **«Кім тез жетеді?»** **Мақсаты:** Жүгіру, бағытты дұрыс бағдарлау. **Ойын барысы:** Балалар екі топқа бөлінеді. Белгі берілгенде, әр бала спортзалдың арғы шетіне жүгіріп барып, қайта оралады. **<u>Күтілетін нәтиже:</u>** Балалар спортзалдағы қарапайым қозғалыс ережелерін орындай			**Билер:** «Жұптасу биі»(чеххалық әуені) **Ойындар,хороводтар:** **«**Сиқырлы ағаш»(«Дидактикалық ойындар» жинағынан) **Музыкалық аспапта ойнау:** «Еркем-ай»қазақтың халық әні (өңдеген Б.Дәлденбай) **<u>Күтілетін нәтиже:</u>** Нота жаттап үйренеді	құрастыруға, құрдастарымен бірлесіп, шығармашылықпен құрастыруға баулу. Құрастырылған құрылысы мен құрылыстың шынайы бейнесі арасында байланыс орнату **<u>«Дұрыс – бұрыс»</u>** **<u>Мақсаты</u>**: Жолда өзін дұрыс ұстауды үйрету, ойлау қабілетін дамыту. Құралдар: Суреттер (жолда ойнап жүрген бала, бағдаршамнан өткен бала, жолдың ортасынан жүгіріп өтуші т.б.). **Ойын барысы:** Балалар суретке қарайды. «Бұл дұрыс па, бұрыс па?» деп айтады, себебін түсіндіреді. <u>Көліктің түлерінің суретін салады,мүсіндейді,жапсырады,құрастырады</u> **<u>Күтілетін нәтиже</u>** Балалар көлік түрлерін ажыратады; Қиялдау, ойлап табу қабілеттері дамиды**;**

	алады.				
Серуенге дайындық	**1.Ауа райын бақылау:** Тәрбиеші ауа райына сәйкес балалардың киімін тексереді: Киінуіне көмек керек балаларға жекелей көмектесу. **2.Қажетті құрал-жабдықтарды дайындау:** Қимылды ойынға арналған доп, секіртпе, бор, кішкентай жалаушалар және т.б. **3. Серуен алдында түсіндіру жұмысы:** Қайда баратынын.Қандай ойындар ойнайтынын.Не істеуге болмайтынын түсіндіреді. **4.Серуен кезіндегі қауіпсіздік ережелері** Тәрбиешіден рұқсатсыз ешқайда кетуге болмайды. Бір-бірін итеруге, жұлқылауға, жүгіріп соғылуға болмайды. Ауыр немесе өткір заттармен ойнауға болмайды.				
Серуен	**Картотека №5** **Дербес әрекет:** Балалар гүлзарға барып, гүлдерді тамашалап, суреттейді. Өзара салыстырады: түсі, биіктігі, иісі. **Қимылды ойын:***«Гүл теру»* **Барысы:** Ойын алаңына гүл бейнесіндегі фигуралар жасалады. Тәрбиеші: «Көк гүл тер!» – десе, балалар жүгіріп сол түсті гүлді тез тауып алуы керек.**Жапырақтардың су сіңіру қабілеті** *Эксперимент:* Жапырақтың бір жағын бояп, оны судың ішіне салады.	**Картотека №6** **Дербес әрекет:** Балалар құмырсқалар, өрмекшілер немесе басқа жәндіктердің қозғалысын бақылайды. **Қимылды ойын:***«Құмырсқа илеуіне асығады»* **Барысы:** Балалар – құмырсқалар. Тәрбиеші белгі бергенде, әркім өз «ұясына» (шеңбер, орындық) жүгіріп кіреді.*Эксперимент:* Жәндіктерге жарық немесе жылу әсерін беру (мысалы, шамның жанына қойып), олардың қозғалысын бақылау **Бақылау:** Құмырсқалардың азық	**Картотека №7** **Дербес әрекет:** Балалар күннің суығанын сезінеді. Қолдары мен бетін сипап, бір-біріне жылы сөздер айтады. **Қимылды ойын:***«Күн – бұлт – жаңбыр»* **Барысы:** Тәрбиеші «Күн!» – десе, балалар алақандарымен жылынады. «Жаңбыр!» – десе, басын жасырады. «Бұлт!» – десе, орындарынан қозғалмайды. **Бақылау:** Ауа температурасы, бұлттардың түрі мен қозғалысы. **Еңбек:** Серуенге шыққан жолды жапырақтан тазалау.	**Картотека №8** **Дербес әрекет:** Жерден түрлі түсті жапырақ теріп, олармен сурет құрастыру. **Қимылды ойын:***«Қандай түс?»* **Барысы:** Балалар жапырақ түстерін көрсетіп, сол түске сәйкес белгіге жүгіріп барады (мысалы, қызыл – конус, сары – доп). **Бақылау:** Табиғаттағы түстердің көптігін түсіну (ағаш, жапырақ, гүл, т.б.). **Еңбек:** Жиналған жапырақтарды көрме үшін бөлу.	**Картотека №9** **Дербес әрекет:** Аспанға қарап, бұлттардың пішінін елестету (қоянға ұқсайды ма? т.б.). **Қимылды ойын:***«Бұлттан жасырын»* **Барысы:** Балалар алаңда ойнайды. Тәрбиеші «Бұлт келе жатыр!» – десе, балалар ағаш артына, орындыққа жасырынуы керек. **Бақылау:** Аспандағы бұлттың қозғалысы, түсі, пішіні. **Еңбек:** Құраған гүлдерді алып, гүлзарды тазарту. **№ 1 ТАҚЫРЫП. «ЖЕДЕЛ ҚЫЗМЕТТЕР МЕН**

	Судың жапырақтың ішіне қалай таралатынын бақылау. **Бақылау:** Күзгі гүлдердің жағдайын қарау: сарғайған, солған, биік немесе аласа болуы. **Еңбек:** Қураған гүлдерді алып, гүлзарды тазарту.	тасуы, тізбектеліп жүруі, белсенділігі. **Еңбек:** Жәндіктерге кедергі келтірмеу үшін құм алаңын ретке келтіру.			**<u>БАЙЛАНЫС ОРТАЛЫҚТАРЫНЫҢ ТЕЛЕФОН НӨМІРЛЕРІ»</u>** **<u>Мақсаты:</u>**тәрбиеленушілерге жедел қызметтердің, байланыс орталықтарының телефон нөмірлерін есте сақтауды және қажет болған жағдайда дұрыс пайдалануды үйрету. **<u>Міндеттері:</u>**балаларды «Жедел қызметтер, сенім телефоны» ұғымымен және олардың негізгі телефон нөмірлерімен таныстыру, қандай жағдайларда жедел қызметтерге, байланыс орталықтарына қоңырау шалу керектігін түсіндіру. **<u>Материалдар мен ресурстар:</u>** ұйымдастырылған іс-әрекет тақырыбы бойынша мысалдарды көрсетуге арналған суреттер мен бейнелер; жедел қызмет, байланыс орталықтарының телефон нөмірлері бойынша жадынамалары бар үлестірме материалдар; сюжеттік-рольдік ойындарға арналған

					телефондар, телефон аппараттары немесе ойыншық телефондар. **<u>Ұйымдастырылған іс-әрекет:</u>**Тәрбиеленушілермен амандасу.Өрт сөндірушілер, полицейлер, медицина қызметкерлері жәнеолардыңадамдарға қалай көмектесетінітуралықысқаша талқылау.Қайда және қалай қоңырау шалу керек: бейнеролик көрсетілімі. *«Есте сақта!»* *Өрт қызметі;101* *Полиция:102* *Жедел жәрдем:103*
Серуеннен оралу	Серуен соңындағы жұмыс: Балаларды жинап, түгендеу (бар-жоғын тексеру) Киімдерін шешуге көмектесу Қолдарын жууға бағыттау.Суды үнемді пайдалану кезкңін ескеру.Суды ұзақ ағызып тұрмау,қолды жуып болған соң кранды өшіру. Қысқаша серуен бойынша сұрақ: *"Не ұнады?", "Қандай ойын ойнадың?"*				
Жеке жұмыс	**Мақсаты:** Зейінін және есте сақтауын дамыту **Жұмыс түрі:** Жаңылтпаш жаттату	**Мақсаты:** Математикалық түсініктерін қалыптастыру **Жұмыс түрі:** Санап айту, салыстыру	**Мақсаты:** Ұсақ моторикасын дамыту **Жұмыс түрі:** Қағаз қию, жапсыру **Қолданылған құрал**: Түрлі-түсті қағаз, қайшы, желім **Бақылау**: Қағазды қия алады,	**Мақсаты:** Әлеуметтік дағдыларын жетілдіру **Жұмыс түрі**: «Менің досым» тақырыбында әңгімелесу **Қолданылған құрал:** Балалардың суреттері,	**Мақсаты:**Сөйлеу дағдысын дамыту **Жұмыс түрі**: Сурет бойынша әңгімелеу **Қолданылған құрал:** Сюжетті сурет **Бақылау:** Сөздік қоры

	Қолданылған құрал: Жаңылтпаш жазылған карточкалар **Бақылау:** Қысқа сөздерді дұрыс айтады, бірақ ұзақ сөйлемдерді шатастырып кетеді.	**Қолданылған құрал:** Кубиктер, санау таяқшалары **Бақылау:** 10-ға дейін санайды, бірақ кері санауға қиналады.	бірақ ұқыпты жапсыруға қиналады.	смайликтер **Бақылау:** Досының атын айта алады, бірақ сөйлем құрауда қысқа жауап береді.	жақсы, бірақ сөйлеммен айтуға қиналады.
Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)	**Соқыр теке** **Мақсаты:** Зейінін, ептілігін, сезімталдығын дамыту. **Ойнау барысы:** Бір баланың көзі байланады. Ол «соқыр теке» болып, басқа балаларды ұстайды	**Асық ойыны** (кәдімгі иіру немесе «алшы» ойнау) **Мақсаты:** Ұсақ моториканы, көз мөлшерін дамыту. **Ойнау барысы:** Балалар асық иіреді немесе «алшы» түсіруге тырысады.	**Қуыр-қуыр, қуырмаш** **Мақсаты:** Саусақ моторикасын дамыту, тілдік қарым-қатынасқа үйрету**.** **Ойнау барысы:** Саусақпен ойнайтын ұлттық санамақ ойыны.	**Тақия тастамақ** **Мақсаты:** Шапшаңдық, қырағылық, ойнақы көңіл-күй қалыптастыру. **Ойнау барысы:** Балалар шеңбер жасап отырады. Бір бала сыртынан айналып жүріп, тақияны біреудің артына тастайды. Ол байқап қалса – қуып жетеді.	**Бес тас** **Мақсаты:** Қол икемділігін, ептілікті дамыту. **Ойнау барысы**: Балалар тастарды кезекпен лақтырып, қайта қағып алу арқылы ойнайды
Балалардың үйге қайтуы	**Өнегелі 15 минут: Ата-аналарға кеңестер** **1. Баламен тіл табысу** Баланы тыңдай білу – ең үлкен сый. Әр күнге кем дегенде 10–15 минут балаға толық көңіл бөлу (әңгімелесу, ойнау, бірге оқу). Жазалау емес, түсіндіру арқылы тәрбиелеу. **2. Жылы сөздің күші** Баланың кішкентай жетістігін де мақтап отыру. «Сенің қолыңнан келеді», «Мен сенімен мақтанамын» деген сөздер балаға сенім береді. Қатал сын емес, қолдау көрсету маңызды.				

Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: «№4 ЖББМ»КММ
Мектепалды 0 «Ә» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 3-апта 15 -19 қыркүйек 2025-2026 оқу жылы
Қыркүйек-Құндылық: Еңбекқорлық пен кәсіби біліктілік айы. Апта дәйексөзі: «Еңбекқорлық адамның ең жақсы қасиеті»

Күн тәртібі	Дүйсенбі 15.09.25	Сейсенбі 16.09.25	Сәрсенбі 17.09.25	Бейсенбі 18.09.25	Жұма 19.09.25
Балаларды қабылдау	**1. "Қолмен амандасу бұрышы"** **Мақсаты:** Баланы жылы қарсы алу, таңғы ритуал қалыптастыру. Есіктің қасына "амандасу постері" ілінеді, онда 4 түрлі амандасу түрі болады: Қолмен ұстасу Жүрекке қол қойып бас изеу "Құсша" қанат қағу (екі қолды көтеріп) Құшақ «ауалы құшақ» (ауада құшақтау) **Бала өзі қалаған амандасу түрін таңдап, тәрбиешімен немесе досымен амандасады.** **(Адал азамат) Күй күмбірі:** «Келіншек»күйі Күй баяу дыбыспен, фоном ретінде ойнап тұрады (қатты емес, жағымды дыбыста). Балалар үстел басында тыныш ойнап немесе бейбіт әрекетпен айналысып отырады (мысалы, кітап қарау, құрастыру, сурет салу). Тәрбиеші қаласа, күй туралы қысқаша түсінік береді: «Бұл — "Келіншек күйі", өте нәзік, сырлы күй. Бұрынғы заманда күй арқылы әйел адамның көңіл-күйін, ішкі сазын жеткізген. Тыңдап көрейікші, қандай сезім оянады екен?»				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	**3-АПТА: Қарапайым еңбекке – үлкен ризашылық** **Тақырыбы:** «Үйдегі көмек – баланың жауапкершілігі» **Форматы:** Қарапайым сұрақ-жауап және қысқаша практикалық жұмыс **Мақсаты:** Баланы үй шаруасына тарту арқылы жауапкершілік сезімін қалыптастыру **Мазмұны:** Тәрбиеші сұрайды: • «Сен үйде не істей аласың?» • «Анаңа қалай көмектестің?» • Балалармен бірге «ойыншықтарды жинау», «үстелді сүрту» жаттығуларын жасау **Ата-аналарға кеңес:** Балаға шағын тапсырма беріңіз (мысалы: дастарқан басына қасық қою, кітапты орнына қою). Ол орындаған соң, міндетті түрде: – «Сен нағыз көмекшісің!», – «Міне, жауапты бала деген осы!» – деп жылы сөз айтыңыз.				

Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)	**Қимылдық ойын: "Кім жылдам?"** **Мақсаты:** Баланың қимыл-қозғалысын, жылдамдығын, үйлесімділігін дамыту. Ойын барысы: Балаларға түрлі тапсырмалар беріледі: «Қызыл затты тап», «Жүгіріп барып, шеңбердің ішіне тұр», «Секіріп бара жатқандай қозғал» т.б.Әр бала өз бетінше әрекет етеді. Қай бала тапсырманы жылдам әрі дұрыс орындаса – сол жеңімпаз (Дене тәрбиесі**)	**Сюжетті-рөлдік ойын: "Дүкен"** **Мақсаты**: Әлеуметтік рөлдерді меңгерту, қарым-қатынас пен сөйлеу дағдысын дамыту. Ойын барысы: Балалар біреуі — сатушы, біреуі — сатып алушы рөлін алады. «Дүкен» ішінде түрлі заттар (ойыншық көкөніс, киім, кітап т.б.) қойылады. Әр бала өз рөлін ойнайды: затты сатады, бағасын сұрайды, төлейді. Ойын өздігінен жалғасады, мұғалім тек бақылаушы. (Қарым-қатынас іс-әрекеті, танымдық іс-әрекет)	**Бейнелеу өнері: "Менің армандаған үйім"** **Мақсаты:** Шығармашылық ойлау мен қиялды дамыту, түстермен жұмыс істеу дағдысын жетілдіру. Ойын барысы: Әр бала ақ қағаз бен түрлі-түсті қарындаштар алады. Тапсырма: өз армандаған үйін салып, оған кімдермен бірге тұратынын да көрсетеді (ата-анасы, достары, жануарлар). Кейін балалар өз суреті туралы айтып бере алады. (іс-әрекеті, еңбек іс-әрекеті)	**Үстел үсті-баспа ойыны: "Пішіндер патшалығы"** Мақсаты: Геометриялық пішіндерді тану, салыстыру, логикалық ойлауды дамыту. Ойын барысы: Балаларға пішіндер бейнеленген карточкалар мен сәйкес келетін пішіндер (кесілген қатты қағаз, пластик фигуралар) беріледі. Бала карточкаға қарап, сәйкес пішінді тауып, дұрыс орынға қояды. Қалауы бойынша түстерді де сәйкестендіреді. (Танымдық іс-әрекет, зерттеу іс-әрекеті)	**Кітаптарды қарау бұрышы: "Суреттен ертегі ойлап тап"** **Мақсаты:** Қиялды дамыту, тіл байлығын арттыру, кітапқа қызығушылық қалыптастыру. Ойын барысы: Балалар тыныш ортада әрқайсысы өзіне ұнаған суретті кітапты таңдайды. Суретке қарап отырып, өз ертегісін ойлап табады. Қаласа, бір-біріне немесе тәрбиешіге әңгімелеп береді. (Қарым-қатынас іс-әрекеті,
Ертеңгілік жаттығу	Бір саппен жүру. Тәрбиешінің белгісімен екі сапқа жүргізу, шашырап жүгіру,бір саппен жүру. II. Жалпы даму жаттығулары 1. Б.қ. Тік тұру Орамалды екі қолмен ұстап, 1-дегенде жоғары көтеріп басымызды шалқайтамыз, 2-бастапқы қалып,3-дегенде орамалды жоғары көтеріп басымызды шалқайтамыз , 4-б.қ келу. 4-5рет 2. Б.қ.қолымыз алдымызда,1-оң жаққа бұрылу, 2-б.қ келу, 3-сол жаққа бұырылу, 4-б.қ келу. 4-5 рет. 3.Б.қ орамалды қолымызға ұстап,аяқты алшақ қойып алға еңкейіп аяқ ұшына орамалды тигізу. 4.Б.қ. аяғымыз қосамыз,екі қолға орамалды ұстап алға созу, 1-тіземізді бүгіп отыру, 2-б.қ келу 4-5рет 5.Орамалды төменге түсіріп бір орыннан секіру..5-6 рет				

	III. Тыныс алу жаттығулары Саппен жай жүру,тыныс алу жолдарына жаттығу. «Сағат»-тырс-тырс				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	**"Көңіл-күйім қандай?"ойыны (ыммен көрсет)** Мақсаты: Эмоцияны тану, мимика мен қимыл арқылы көңіл-күйді білдіру Тәрбиеші: «Қуанған кезде қалай көрінеміз?», «Шаршағанда ше?» — деп сұрайды. Балалар тек ыммен көрсетеді, сөйлемейді. 4-5эмоциядан көрсту	«Мақтау сөздер айту» Ойынның мақсаты: достық қарым-қатынасқа, әр адамның жақсы қасиетін көре білуге тәрбиелеу. Қатысушылар шеңбер құрып отырады, ал бір бала шеңбердің ортасына отырады. Балалар оның мінез-құлқындағы жағымды қасиеттерін, қабілетін, сыртқы келбетінің тартымдылығын айтып, мақтайды.(Адалдық әліппесі)	«Мейірімді адамдар» Ойынның мақсаты: «мейірімді адамдар» туралы түсінік қалыптастыру, зейін, есте сақтау процестерін дамыту. Балалар шеңберге тұрады. Педагог кезекпен әрқайсысына доп лақтырады. Допты ұстаған бала кез-келген мейірімді адамды атайды және оның неге мейірімдіекенінтүсіндіреді(жауаптыңүлгісі:меніңәпкеммейірімді,өйткеніол менімен күнде ойнайды, маған көмектеседі). Барлық балалар айтып болғаннан кейін, педагог олардың әрқайсысы атап берген барлық мейірімді адамдарды толық айтып беруді сұрайды. .(Адалдық әліппесі)	**Тапқыр сұрақ ойыны** **Мақсаты:** Тіл мен логикалық ойлауды дамыту. **Нұсқаулық:** Педагог әр түрлі сұрақтар қояды, мысалы: «Қандай жануарлар үреді?», «Қандай көлік жүреді?». Балалар сұрақтарға жауап береді.	«Құрметтеуді үйренеміз» Ойынның мақсаты:құрдастарына құрметпен қарауға тәрбиелеу. Педагог балалардан қандай адамгершілік қасиеттер құрметке лайық болып көрінетінін ойлануды және айтуды сұрайды. Содан кейін балалар шеңберге тұрып,бір-біріне допты беріп,доп берген баланы не үшін құрметтейтінін айтады. Ойын барлық қатысушылар айтып болғанша жалғасады. .(Адалдық әліппесі)
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1.Тіл дамыту** **Менің сүйікті ойыншығым** **Міндеті:** Фонематикалық естуді дамыту, сөздегі дыбыстардың орнын анықтау (басы, ортасы, соңы). Артикуляциялық жаттығулар жасау **Тәрбиешінің түсіндіруі**: Балаларға өздерінің сүйікті ойыншықтары	**1 .Сауат ашу негіздер** **Дауысты дыбыстар** **Міндеті:** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты дыбыстарды анықтау **1. Ойын: "Қай дыбысты естідің?"** Мақсаты: Балалардың есту арқылы дауысты дыбыстарды ажырата білуін дамыту. Өту барысы: Тәрбиеші таныс сөздерді	**1 Математика негіздері** **1 саны және цифры** **Міндеті:** 1 саны және цифры таныстыру әрбиеші сұрайды: – Қараңдаршы, менің қолымда неше қонжық (немесе сурет)? (Жауап: 1) – Сенің үстіңде неше жейде бар? – Сенің атың нешеу? (Барлығы – 1) Қорытынды: Бәрі біреу болса — бұл 1 саны болады! 2. Таныстыру: 1 саны және цифры	**1.Тіл дамыту** **Күз бояуы** **Міндеті:** Сөйлеуде интонациялық мәнерлілік құралдарын қолдану: дауыс қарқынын, логикалық үзіліс пен екпінді реттеу. **Күз туралы әңгіме** Тәрбиеші күз мезгілін суреттеп, жылы, мәнерлі дауыспен оқиды: "Күз келді. Ағаштар түрлі түске боялып, жел есіп тұр..."	**1.Қоршаған әлеммен таныстыру** **Жабайы жануарлардың тіршілігіндегі күзгі және қысқы өзгерістер** **Міндеті:** Қазақстан аумағын мекендейтін жануарлар мен олардың төлдерін атау және олардың өздеріне тән белгілері бойынша ажырату. Тәрбиеші күз бен қыс мезгіліндегі табиғат өзгерістерін түсіндіреді

	туралы айтып беруді ұсынады. Тәрбиеші ойыншықтардың әртүрлі түрлері туралы сұрақтар қою арқылы тіл байлығын ашады: Сенің сүйікті ойыншығың қандай? Оның түсі қандай? -Ол қандай дыбыс шығарады (егер шығаратын болса)? -Онымен не ойнауға болады? Мысал ретінде өзі бір ойыншығын көрсетіп, сипаттап береді. **Ойын №1: «Дыбысты тап!»** Мақсаты: Сөздегі дыбыстың орнын (басы, ортасы, соңы) табу арқылы фонематикалық естуді дамыту. Барысы: Тәрбиеші балаларға ойыншықтардың атауын атайды (мысалы: қуыршақ, машина, доп, аю, кітап). Балалар сөздегі белгілі бір дыбыстың қай жерде тұрғанын табады. Мысалы: – «Қуыршақ» сөзінде қ дыбысы қай жерде тұр? (Басында)	айтады (мысалы: алма, ата, ірі, ұя, үй, ою т.б.) Балалар тыңдайды және қол көтеру арқылы немесе ым-ишарамен ішінде дауысты дыбыс бар екенін білдіреді. Дауысты дыбысты атап айту ұсынылады (мысалы: "алма" — а, а). Сөздің басында, ортасында немесе соңында тұрған дауыстыны сұрауға болады. **2. Ойын: "Дыбыс естісең — шапалақта!"** Мақсаты: Дауысты дыбысты есту арқылы тану, көңіл бөлуді дамыту. Өту барысы: Тәрбиеші дыбыстарды араластырып айтады: мысалы, "м", "а", "с", "о", "р", "і" т.б. Балалар тек дауысты дыбыс естіген кезде ғана шапалақтайды. Егер дауыссыз дыбыс айтылса — тыныш тұрады. Қателескен бала ойыннан уақытша шығады немесе күліп қайтып қосылады. Дауысты дыбыстарға мысал: а, ә, е, и, о, ө, ұ, ү, ы, і Жаттығу:Бастырып жазу **Күтілетін нәтиже** дыбыстардың ретін, дауысты дыбыстарды анықтау **2.Қоршаған әлеммен**	Тәрбиеші 1 санын көрсетеді (карточка, тақта) Балалармен бірге айтады: "Бұл — 1 саны. Цифры – 1" Қимылмен көрсету: 1 саусақ, 1 аяқ, 1 мұрын, т.б. Бір-бірден заттарды санау: – 1 кітап – 1 гүл – 1 ойыншық т.б. 3. Сергіту сәті: "Бәрі біреу" (Балалар 1 санына байланысты қимыл жасайды) Мысалы: – Бір қолымды көтеремін – Бір аяқпен тұра алам – Бір көзбен қарай алам – Бір айналып қоям да, – Бір досыма қарай алам! 4. Дидактикалық ойын: "Қайсысы біреу?" Мақсаты: 1 санын ажырату, топтастыру Өту барысы: Балаларға әртүрлі суреттер көрсетіледі (мысалы: 1 алма, 2 банан, 3 шар, 1 жапырақ...) Балалар тек 1 ғана бейнеленген заттарды таңдайды "1 зат бар суретті көрсет" Қиындату: «Неше?» деген сұраққа жауап беру 5. Шығармашылық тапсырма (саусақпен жазу): Ауада 1 санын жазу Құмда немесе тақтада 1 цифрын саусақпен жазу 1 цифрын жіппен, қиықпен, таяқшамен құрастыру	Балалар тыңдайды, сұрақтар қойылады: – Күзде қандай түстер болады? – Жел қалай соғады? (жұмсақ, қатты) – Күз қандай мезгіл? **2. Интонацияны сезіну** Тәрбиеші сөз тіркестерін түрлі интонациямен айтады (мейірімді, қуанышты, таңырқап, мұңайып) Балалар қайталап айтады, дауыс қарқынын, екпін мен үзілісті байқайды **3. Мәтінді оқу және жаттау** Қысқа, көркем мәтін немесе өлеңнің үзіндісін бірге оқиды (мысалы: "Алтын күз келді, жапырақтар түсіп жатыр...") Мәтінді бөліп оқып, әр сөйлемге сәйкес екпін мен үзілісті көрсету Балаларға дауыс қарқынын өзгертіп, мәнерлеп айту тапсырмасы беріледі **4. Ойын:** "Интонацияны тап" Тәрбиеші бірнеше сөйлем айтады, әрқайсысын әртүрлі мәнерде (қуанышпен, ренжулі, таңғалған дауыспен)	Қазақстандағы жабайы жануарлардың аттарын атап шығу (қой, түлкі, қасқыр, аю, қоян және т.б.) 2. Жануарлар мен олардың төлдерін таныстыру: Әр жануардың төлін атау: мысалы, аю — аюша, түлкі — түлкінішек, қасқыр — қасқырша, қоян — қоянша Жануарлардың ерекшеліктерін сипаттау: түстері, дене пішіні, өмір салты 3. Маусымдық өзгерістер: Күзгі және қысқы уақытта жануарлардың тіршілігінде болатын өзгерістерді талқылау: – Жүннің қалыңдауы – Қысқы ұйқыға жату – Тамақ табу қиындықтары – Төлдердің пайда болуы (негізінен көктемде) 4. Ойын: «Жануар мен оның төлін табу» Балаларға жануарлардың суреттері мен төлдерінің суреттерін беру Қосу немесе жұптау ойыны: жануарды және оның төлін дұрыс жұптау Күтілетін нәтиже:

	– «Доп» сөзінде п қайда? (Соңында) **Ойын №2: «Кім сипаттады — тап!»** Мақсаты: Сөйлеу мәдениетін дамыту, сөздік қорды кеңейту. Барысы: Бала өз ойыншығын жасырын сипаттайды (түсін, пішінін, не істейтінін айтады), ал қалған балалар оның қай ойыншық екенін табады. Мысалы: – Менің ойыншығым жұмсақ, қоңыр, үлкен, үнемі құшақтап жатамын. Бұл не? (Аю) **Күтілетін нәтиже:** Балалар дыбыстардың орнын дұрыс анықтайды(басы, ортасы, соңы). Артикуляциялық жаттығуларды белсенді орындайды **2.Математика негіздері** Заттарды ортақ қасиеті бойынша топқа біріктіру. Заттардың қасиеті **Міндеті:** Жиынды сапасы бойынша әртүрлі элементтерден (түсі, өлшемі, пішіні, дыбысы, қимылы, қолданылуы бойынша заттардан) құру	**таныстыру** **Жанды және жансыз табиғат** **Міндеті:** Тірі және өлі табиғат құбылыстары туралы білімдерін кеңейту.«Өлі табиғат»ұғымымен таныстыру(су,ауа,мұзсүңгілері,күн,бұлт,қар,тастар, жел,жаңбыр); өлі табиғат заттарын адамның қолымен жасалған заттардан ажыратабілу. **Түсіндіру кезеңі (қысқаша):** **Сұрақ-жауап әдісі арқылы:** – Табиғатта не бар? (күн, ағаш, су, жануар, бұлт...) – Адам жасаған заттарды атайықшы? (ойыншық, орындық, доп, кітап...) **Жанды табиғат:** Өседі, қозғалады, тыныс алады, көбейеді Мысалы: адам, жануарлар, өсімдіктер **Өлі табиғат:** Өспейді, көбеймейді, қозғала алмайды Мысалы: **күн, су, ауа, мұз, тас, жел, қар, жаңбыр, бұлт** **1. Ойын: "Тірі ме, өлі ме?"** **Мақсаты:** Жанды мен өлі табиғат өкілдерін ажырату. **Өту барысы:**	**Күтілетін нәтиже**:1 саны және цифрын тану,бастырып жазу **2.Сауат ашу негіздері Дауысты дыбыстар** **Міндеті:** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты дыбыстарды анықтау **Тәрбиешінің сұрағы:** – Дыбыстар деген не? – Біз дыбысты қалай естиміз? – Сөз неден тұрады? Қысқаша түсіндіру: – Сөз дыбыстардан құралады – Дыбыстар екіге бөлінеді: дауысты және дауыссыз – Дауысты дыбыстарды айтқанда кедергі болмайды, әуезді естіледі (а, о, ы, і, ұ, ү, е, ә, и, ө) – Олар ән сияқты созылып айтылады **1. Қимылды сергіту сәті: "Дыбысты табайық!"** – Тәрбиеші бір сөз айтады (мысалы: **ат**) – Балалар сол сөзде қандай дауысты дыбыс бар екенін қимылмен көрсетеді: – а болса – шапалақтайды – о болса – секіреді – ы болса – отырып тұрады т.б. (алдымен шарттар бекітіледі) **2. Дидактикалық ойын: "Дауыстыны тауып айт!"** **Мақсаты:** Сөздегі дауысты дыбысты тыңдап, бөліп айту. **Барысы:** – Тәрбиеші сөз айтады – Балалар сол сөздегі дауысты дыбысты **қайталап айтады** **Мысалдар:**	Балалар интонацияны тауып, қайталап айтады **5. Күтілетін нәтиже:** Күз туралы өлеңді интонациямен айта алу **2.Математика негіздері** 2 саны және цифры **Міндеті:** 2 саны және цифры **таныстыру** табуды үйренеді; Сөздік қоры дамиды; Логикалық ойлауы жетіледі. 1.Тәрбиеші балаларға 2 санының жазылуын көрсетеді: «2» цифры 2 санының мәні туралы айтады: – Мысалы, екі қолыңды көрсет, екі көз, екі аяқ бар екеніңді еске салу Балалар екі заттан тұратын мысалдар келтіреді (екі алма, екі доп, екі гүл) 2. Тапсырма: "Екі санын тап" Балаларға суреттер беріліп, әр суретте әртүрлі заттар саналады Мысалы, екі үй, екі бала, екі кітап, үш ит, бір қыз Балалардан тек екі зат бар суреттерді табу сұралады Табылған суреттерді атап шығу 3. Логикалық ойын:	жануарлардың тіршілігіндегі күзгі және қысқы өзгерістері туралы білу **2.Сауат ашу негіздері** Дауысты дыбыстар **Міндеті** Сөздерді дыбыстық талдау: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау **Тәрбиеші дауысты және дауыссыз дыбыстар туралы қысқаша түсіндіреді** Дауысты дыбыстарды мысалдар арқылы көрсету (а, ә, о, ө, у, ү, ы, і, е, э) Дауыссыз дыбыстарды атап өту (б, п, т, д, к, г, с, з, ш, ж, л, м, н және т.б.) 2. Тыңдау және талдау: Қарапайым сөздерді айтып, балалардан дыбыстарды тыңдап, бөліп көрсетуін сұрау Мысалы, «бала», «қуыршақ», «үй» сөздерін дыбыстап талдау Әр дыбысты анықтау: дауысты ма, дауыссыз ба? 3. Ойын: «Дыбыс табу» Тәрбиеші сөз айтады, балалардан сол сөздегі дауысты дыбыстарды табуды сұрайды Немесе балаларға карточкалар таратып, әр дыбысты ажыратуға жаттығу жасау

	2. Тәрбиешінің түсіндіруі (қысқаша): Бүгін біз заттарды олардың қандай **ұқсастықтарына** қарай **топтастыруды** үйренеміз. Мысалы, заттар **түсі**, **пішіні**, **өлшемі**, **қимылы**, **дыбысы** немесе **қолданылуы** бойынша ұқсас болуы мүмкін. Тәрбиеші түрлі заттарды (ойыншықтар, геометриялық фигуралар, тұрмыстық заттар т.б.) көрсетіп, балаларға сұрақтар қояды: -Бұл зат қандай? -Түсі қандай? -Пішіні ше? -Қайда қолданылады? -Қозғалады ма, дыбыс шығара ма? **Ойын №1: «Артық затты тап!»** **Мақсаты:** Заттардың қасиеттерін салыстырып, артық элементті табу арқылы ойлау мен талдау дағдыларын дамыту. **Қамтылатын дағдылар:** Сын тұрғысынан ойлау Салыстыру Байқағыштық Сөйлеу дағдысы	Тәрбиеші сөздер айтады немесе сурет көрсетеді: – мысалы: **ағаш**, **тақта**, **бұлт**, **құс**, **жел**, **доп**, **су**, **кітап** Балалар қолдарын көтеріп немесе екі топқа бөлініп: – **"Жанды"** десе — екі қолын жоғары көтереді – **"Өлі табиғат"** десе — алақандарын алдына қояды – **Адам жасаған зат** десе — орнында тұрып секіреді **Мысалдар:** Құс — жанды Су — өлі табиғат Кітап — адам жасаған зат **2. Сергіту-ойын: "Себетке сал!"** **Мақсаты:** Балалардың **өлі табиғат заттарын** және **жасанды заттарды** ажырата білуін қалыптастыру **Құралдар:** 2 үлкен суретті себет (бірі – "табиғи", екіншісі – "жасанды заттар") Себетке салуға арналған суреттер: тас, жаңбыр, су, ауа, күн, кітап, орындық, доп, қар, ойыншық т.б. **Өту барысы:** Балалар кезекпен келіп, суретті таңдап, **Табиғи, бірақ жансыз** зат болса — бірінші себетке	• "Көл" – **ө** • "Ит" – **и** • "Үй" – **ү** • "Ана" – **а, а** Күтілетін нәтиже: сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты дыбыстарды түсіну **3.Көркем әдебие**т Кішкентай бағбан **Міндеті:** Тілдің көркемдігін сезіну (эпитеттер, сипаттамалар, образды сөздер), шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалау 1. Әңгімемен жұмыс – сұрақ-жауап Тәрбиеші : «Кішкентай бағбан» атты шығарманы оқып береді.Балаларға сұрақтар қояды әңгімеге байланысты. **2. Дидактикалық ойын: "Бағбан болсаң, біл!"** Мақсаты: Балалардың әңгімені түсінгенін тексеру, есте сақтау мен сөйлеу дағдыларын дамыту. Ойын барысы: Тәрбиеші қолында түрлі суреттері бар карточкалар ұстайды (мысалы: гүл, су құятын шелек, күн, тырма, жаңбыр, ойыншық, доп, телефон, т.б.) Балалар тек бағбанға керек заттарды таңдайды және не үшін керек екенін айтады. Күтілетін нәтиже: шығарма кейіпкерлерінің іс-әрекетін бағалай білу **4.Дене шынықтыру** Дұрыс тамақтану **Міндеті:** Адамның денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты	"Қосымша табу" 1 және тағы 1 қанша болады? 2-ден үлкен және кіші сандарды салыстыру (1, 2, 3) Қысқа жұмбақтар (мысалы, – Екі көзім, екі құлағым, мен кім? – адам) 4. Қимылды жаттығу Балалар 2 рет қол шапалақтайды 2 рет аяқ тебеді 2 қадам жасайды Күтілетін нәтиже: 2 саны нені біледі? Қандай заттар екіден тұратыны біледі **3.Қазақ тілі** Әке мен балалары **Міндеті:** Өзінің бауырлары, туыстары, ағайындары, татулық, жақындық, отбасылық білдіретін сөздерді үйрету Балалардың назарын сюжеттік суретке аудару – Суреттегі қыз баланың және әкесінің әрекеттерін байқауға шақыру. Қыз баланың әрекетін сөзбен сипаттау – Қыз баланың не істеп тұрғанын 2-3 сөзден, одан да көп сөзбен айтуға жетелеу. Мысалы: "Қыз бала ойнап тұр", "Қыз бала кітап оқып отыр" т.б.	4. Қолдану: Балаларға сөздерді дыбыстық талдауды қайталау Қарапайым сөздерді дыбыстарға бөліп, дауысты және дауыссыз дыбыстарды бөліп айту 5. Қорытынды: Дауысты дыбыстардың ерекшелігін еске салу Дыбыстарды дұрыс айтуға көңіл бөлу Күтілетін нәтиже:сөздегі дыбыстардың ретін, дауысты және дауыссыз дыбыстарды анықтау **3. Дене шынықтыру** Дұрыс тамақтану **Міндеті:** Әр қадам сайын допты алдынан немесе артынан қолдан-қолға ауыстыра отырып, кедір-бұдыр тақтай, гимнастикалық скамейка бойымен жүру; гимнастикалық скамейканың бойымен екі қадам қашықтықта орналасқан іші толтырылған доптардан аттап өту;қолдарынан ұстап,жұптарымен айналу Дұрыс тамақтану туралы қысқаша әңгіме: дұрыс тамақтың адам денсаулығына әсері Балаларға қозғалыстарды түсіндіріп, жаттығудың мақсатын айту

	Топтастыру **Барысы:** Тәрбиеші балаларға 4 түрлі заттың суретін көрсетеді (мысалы: **доп, алма, шар, кітап**). Сұрақ: Қай зат басқаларынан ерекше? Неліктен? Балалар жауап береді: мысалы, «Кітап – артық, өйткені ол шарланбайды, қатты, ойнауға арналмаған». Сол арқылы қалған үшеуінің ортақ қасиеті – **домалайды**, **дөңгелек**, **ойынға арналған**. **Ойын №2: «Топтастыр және ата!»** **Мақсаты:** Заттарды түсі, пішіні, қолданылуы бойынша топқа біріктіру. **Қамтылатын дағдылар:** Сөздік қорды дамыту Салыстыру Топпен жұмыс Логикалық ойлау Танымдық қызығушылы **Барысы:** Балаларға әртүрлі заттар жиынтығы беріледі (ойыншықтар, тұрмыстық заттар, түрлі пішіндер: шаршы,	салады **Адам жасаған** зат болса — екінші себетке салады **Қиындату үшін:** Тәрбиеші "Неліктен бұл затты осы себетке салдың?" деп сұрайды. **3.Көркем әдебиет** **Тату доспыз бәріміз** **Міндеті:** Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту. 1. **Шығармамен таныстыру** **"Тату болайық, балалар!" өлеңі** Мазмұны қысқаша: Балалардың тату болса, ойын да қызық болатыны Досқа көмектесудің жақсы қасиет екені Тату болудың маңызы туралы **2. Сұрақ-жауап арқылы талдау:** Бұл өлеңде не туралы айтылған? Балалар қандай болуы керек екен? Сен досыңа көмектескен кезің есіңде ме? Тату болу деген не? **3. Дидактикалық ойын: "Жақсы дос қандай** болады?" Өту барысы: Тәрбиеші допты бір балаға лақтырып: – "Жақсы дос қандай?" деп сұрайды.	екені туралы түсініктерді жетілдіру.Адамның денсаулығына гигиена мен күнтәртібінің ықпалы туралы түсініктерді кеңейту Талқылау Тәрбиеші сұрақтары: – Біз не үшін тамақтанамыз? – Дұрыс тамақтану деген не? – Қандай тамақ пайдалы? Қандай тамақ зиян? – Күн тәртібінде тамақтану қай кезде болады? – Гигиена деген не? Ол не үшін керек? 2. Топпен жұмыс: "Тамақтану карталары" Жүргізу: Балалар екі топқа бөлінеді Бір топқа пайдалы тағамдар суреттері, екінші топқа – зиянды тағамдар (фастфуд, тәттілер, газдалған сусындар) беріледі Әр топ өз карталарын талқылайды және не үшін пайдалы немесе зиян екенін айтады Содан кейін балалар бірігіп дұрыс тамақтану туралы қорытынды жасайды 3. Ойын: "Дұрыс таңдау" Мақсаты: Дұрыс және дұрыс емес тамақтану туралы білімді бекіту Ойын ережесі: – Тәрбиеші түрлі тамақ атауларын айтады – Балалар дұрыс тамақ болса – қол көтереді, – дұрыс емес болса – бас изейді 4. Гигиена мен күнтәртібі туралы әңгіме	Әкесінің әрекетін бейнелеу және «Ә» дыбысының орнын ажырату – Әкесі не істеп жатыр? Оның әрекетін атаңыз. – Сөздердің ішінде «Ә» дыбысын тауып, оның қай жерде тұрғанын бөліп көрсету. Қолыңа бокс қолғабын киген баланың немен айналысып жатқанын әңгімелеу – Балалардан бокс қолғабын киген баланың қандай спортпен айналысып жатқанын айтуын сұрау. Балалардың іс-қимылдарын қайталату және іс-әрекет жасау – Мысалы, боксшының жаттығуын қайталау: қолды ұрғанға, аяқ қозғалысын қайталау. – Әрекеттерді дұрыс орындауға көңіл бөлу. Балалардың сөйлеу және тыңдау қабілеттерін дамыту – Сұрақтар қойып, балалардың өз ойларын еркін жеткізуін ынталандыру. – Тыңдап, жауап беру дағдысын жетілдіру. Күтілетін нәтиже: Өзінің бауырлары, туыстары, ағайындары, татулық,	2. Жаттығу: Допты қолдан-қолға ауыстыру Балалар жұп болып тұрады Әр қадам сайын допты алдыңғы немесе артындағы серігіне қолдан-қолға беріп жүреді Қозғалыс кезінде тыныс алу мен қимыл үйлесімділігіне назар аудару 3. Кедір-бұдыр тақтай, гимнастикалық скамейка бойымен жүру Балалар кедір-бұдыр тақтайға, гимнастикалық скамейкаға шығу және жүруді үйренеді Қиындық деңгейі біртіндеп артады (мысалы, жаяу жүру, содан кейін доппен жүру) 4. Гимнастикалық скамейка бойымен доптардан аттап өту Гимнастикалық скамейка бойымен екі қадам қашықтықта орналастырылған іші толтырылған доптардан доптардың үстінен аттап өту Тепе-теңдік пен дәлдікке назар аудару 5. Қол ұстап жұппен айналу Балалар жұп болып, қолдарын ұстап айналады Ынтымақтастық пен тепе-

	дөңгелек, үшбұрыш). Тапсырма: – Барлық **қызыл** заттарды бір топқа жина. – Барлық **дөңгелек** заттарды бір топқа жина. – **Ас үйде қолданылатын** заттарды бөлек қой **Күтілетін нәтиже**:Балалар заттарды **түрлі қасиеттеріне** (түс, пішін, өлшем, қолданылуы) қарай **топтастыра алды**.**Салыстыра алады.** **3.Қазақ тілі** Іні ,қарындас және жеті ата **Міндеті:** Сөздік қор. Туыстық қарым-қатынасты («бауыр», «немере», «шөбере», «ағайын», «туысқан», «жеті ата») білдіретін сөздерді үйрету. **Тәрбиешінің түсіндіруі:** Отбасында үлкендерді сыйлап, кішілерге қамқоршы бола білу туралы Біз бояймыз ойыны Қолдарына қарындашты дұрыстап ұстатып, боятып және	Бала жауап береді (мейірімді, көмектеседі, бірге ойнайды, ренжітпейді т.б.) Сосын өзі басқа балаға допты лақтырып, сұрақ қояды. Күтілетін нәтиже: Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айта білу,мағынасын түсіну **4.Музыка** **«Көңілді ырғақтар»** **Міндеті:** Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру. 2. Музыканы тыңдау және сипаттау Қолдануға болатын шығармалар: – Қуанышты / көңілді әуен (мысалы, "Марш", "Шаттық биі" т.б.) – Баяу / мұңды әуен (салыстыру үшін) Сұрақтар: – Бұл музыка қандай? – Ол саған не елестетті? – Музыка көңілді ме, көңілсіз бе? – Музыкамен бірге не істеуге болады? (Би, секіру, серуендеу...) 3. Қимылмен бейнелеу ойыны: "Музыканың мінезі" Мақсаты: Музыканың көңіл-күйін қимыл арқылы	– Тамақтанар алдында қолды жуу керек екенін айту, көрсету – Күніне қанша рет тамақтану керек? – Ұйқы мен қозғалыстың денсаулыққа әсері 5. Қимылдық сергіту сәті – "Дұрыс тамақтану" биі (қимылдарды тамақ ішумен, жуумен, жүгіріп ойнаумен байланыстыру) **Күтілетін нәтиже**:денсаулығы дұрыс тамақтануға байланысты екені туралы түсініктерді жетілдіру	жақындық, отбасылық білдіретін сөздерді үйрету **4.Музыка** «Көңілді ырғақтар» **Міндеті** Музыканың сипатын бейненің мазмұнымен, оның көңіл-күйімен байланыстыра білуді қалыптастыру. **Тәрбиеші «көңілді ырғақтар» туралы түсіндіреді** Музыканың көңіл-күйге қалай әсер ететінін сұрайды (мысалы, қуаныш, көтеріңкі көңіл, сергектік) 2. Музыка тыңдау және сезіну: Түрлі көңілді музыкалық үзінділерді тыңдату (жедел, ырғақты, жеңіл) Балаларға музыка тыңдап отырып, қандай көңіл-күй туындағанын айтуын сұрау Музыканың темпі мен ырғаққа байланысты қандай сезім пайда болғанын талқылау 3. Қозғалыс пен ырғақ: Музыканың ырғатына сай дене қимылдарын жасау (қолды иілу, аяқпен тұру, сермелу) Ырғақты қол шапалақтау, аяқпен соғу 4. Ойын: «Музыкалық көңіл-күй»	теңдік сезімін дамытуға бағытталған Күтілетін нәтиже: Дұрыс тамақтану мен дене жаттығуларының өзара байланысын атап білу **4.Шығармашылық Сурет/мүсіндеу/жапсыру /құрастыру** **Сурет салу** Жер асты көліктері **Міндеті:** Бояулармен жұмыс жасауды жетілдіру (бояғышта акварельді сумен араластыру, қажетті түсті алу), қанық түстер алу үшін қарындашты түрліше басып бояу, бейнелеу, түсті қанық беру үшін қағаздың фонын таңдау және бояуларды үйлестіру, өз жұмысының нәтижелерін бағалау **Мүсіндеу:** Жер асты көліктері **Міндеті**. Сазбалшық, ермексаз және пластикалық массадан мүсіндеудің ерекшеліктерін білу **Жапсыру:** Жер асты көліктері **Міндеті:** Қайшыны қолдануды бекіту: жолақтардан тікбұрышты пішіндер, шаршылардан үшбұрышты пішіндер, шаршы немесе тікбұрыштың

	белгілетіп үйрету **Жаттығу І,Қ дыбыстары** Қазақ тіліне тән «І», «Қ» дыбыстары жайлы түсіндіру **Ата-анамен бірге жұмыс**: Жеті ата ұлағатты ұлттық ұғым екенін айта отырып, жеті атасын үйінде ата-анасының көмегімен жазып жаттап келеді. Күтілетін нәтиже: **Туысқан, Жеті ата туралы ұғымдарды түсінеді.** **4.Дене тәрбиесі** Тепе-теңдікті сақтау **Міндеті**Тепе-теңдікті сақтау: заттардан аттап жүру, шектелген жазықтықтың үстімен қосалқы қадаммен, аяқтың ұшымен жүру; скамейканың үстіне қойылған текшелерден аттап жүру, арқан бойымен бір қырымен, қосалқы қадаммен (өкшені арқанға, аяқ ұшын еденге қою) жүру **Ойын 1: "Арқан бойымен жүр"** **Мақсаты:** Баланың тепе-теңдігін, үйлесімді қимылын дамыту.	көрсету. Өту барысы: – Тәрбиеші әртүрлі ырғағы бар әуендер қосады (күрделі емес, балаларға арналған). – Балалар музыканы тыңдап, Қуанышты музыка болса – қуана билейді, секіреді Баяу әуен болса – жай жүреді, қолдарын баяу сермейді Жылдам әуен болса – жүгіреді, ырғақты қимылдар жасайды 4. Музыкалық-ырғақты ойын: "Көңілді қимылдар" Өту барысы: – Музыка тоқтаған кезде бәрі қатып қалады – Музыка қосылғанда – ырғаққа сай қозғалады – Тәрбиеші музыка сипатын өзгертеді (көңілді, баяу, марш т.б.) Балалар әр ырғаққа сай өзгеріп қозғалады **Күтілетін нәтиже:** Музыканың көңіл-күйін қимыл арқылы көрсете білу		Балаларға музыка тыңдатып, олар музыканың мазмұнына сәйкес бейнелеу, мимика және қимылдар жасау ұсынылады Күтілетін нәтиже:Әрбір бала немесе топ өз көңіл-күйін білдіретін қозғалыстарды көрсетеді	бұрыштарын қию арқылы дөңгелек және сопақша пішіндерді қиып алу **Құрастыру:** Жер асты көліктері **Міндеті:.** Ауызша сипаттау бойынша ұсынылған тақырыпқа, өзбетінше ойдан құрастыруға, құрдастарымен бірлесіп, шығармашылықпен құрастыруға баулу. Құрастырылған құрылысы мен құрылыстың шынайы бейнесі арасында байланыс орнату **Шығармашылық жұмыс: «Жер асты көлігі» (бір қағазда сурет, мүсіндеу, жапсыру,құрастыру)** Жұмыс кезеңдері: Сурет салу (негізгі бөлік) Қағазға жер асты көлігінің қарындашпен салады Контурды акварель бояуларымен бояйды: фонды таңдап, көліктің негізгі бөліктерін бояу. Мүсіндеу (ермексазбен безендіру) Көліктің корпусын пластилиннен жіңішке шиыршықтар жасап, суреттегі көліктің үстіне немесе айналасына жапсырады (мысалы, көліктің кабинеті, түтікшелері, жолақтары).

	Құрал-жабдықтар: Жерге жайылған арқан (немесе таспамен сызылған сызық). **Ойын шарты:** Балалар бірінің артынан бірі арқан бойымен жүріп өтеді. Бірінші кезеңде — жай жүріс, Екінші кезеңде — өкшені арқанға, аяқтың ұшын еденге қойып жүреді (қосалқы қадаммен), Үшінші кезеңде — аяқтың ұшымен жүріп өтеді. **Тапсырма қиындауы мүмкін:** Арқанға әр жерге ұсақ кедергілер (мысалы, доп, конус) қойып, оларды аттап өту. **Ойын 2: "Секіргіш текшелер"** **Мақсаты:** Қимыл үйлесімділігі мен тепе-теңдікті дамыту. **Құрал-жабдықтар:** Скамейка үстіне қойылған түрлі түсті текшелер (немесе жастықтар, блоктар). **Ойын шарты:** Балалар скамейка үстіне қойылған текшелерден бір-бірлеп аттап өтеді.				Жапсыру (қағаздан бөлшектер) Қатты қағаздан дөңгелектерді етіп қиып алады Осы дөңгелектерді көліктің тиісті орындарына желімдеп жапсырады. Күтілетін нәтиже: Жер асты көлігін сурет, мүсіндеу және жапсыру арқылы бейнелейді; Бояу, пластилин және қағазбен жұмыс жасау дағдылары жетіледі; Пішіндерді ажыратып, қиып, құрастыра алады; Өз жұмысын сипаттап, бағалай алады; Шығармашылықпен жұмыс істеу қабілеті дамиды

	Әр қадамнан кейін тепе-теңдікті сақтап, 3 секунд тұру керек. Егер бала тепе-теңдікті жоғалтса, ойынды қайта бастайды.				
Серуенге дайындық	**Жинақтау ойыны:** – Қысқа қимылды ойын ("Қолым қайда?") арқылы балаларды жинақтау. **Киінуге бағыт:** – Балалар ретпен киінеді. – Мұғалім ұқыптылыққа, дұрыс киінуге бағыт береді. **Үнемділік туралы тәрбие:** – «Киімді жерге тастама – ол тез тозады», – «Жоғалтпа — ол шығын», – «Суды үнемдеп қолдану – табиғатты қорғау» деген сияқты қысқа ескерту, бағыт беру. **Серуенге шығу:** – Балалар тыныш түрде, ретпен сыртқа шығады.				
Серуен	**Картотека №10** **Тақырып:** *Тұман – табиғаттың құбылысы* **1. Балалардың дербес әрекеті:** Балалар өз еріктерімен алаңда жапырақтардан шеңбер, сурет, бейнелер жасап, бір-бірінің жұмыстарын қарап, пікірлеседі. **2. Қимылды ойындар:** **«Кетіп қалған кім?»** **Барысы:** Балалар шеңбер құрып, көзін жұмып отырады. Бір бала тығылып қалады. Қалғандары көзін ашып, кімнің жоқ екенін табады.	**Картотека №12** **Тақырып:** *Саябақтағы күз* **1. Балалардың дербес әрекеті:** Балалар саябақта еркін жүріп, әр ағаштың астына барып, жапырақ теріп, олардың формасын салыстырып көреді. **2. Қимылды ойындар:** **«Құстар мен мысық»** **Барысы:** Балалар – құстар. Алаңда еркін жүріп, ұшып жүргендей әрекет жасайды. Мысық рөліндегі бала тығылып келіп, оларды қуады. **«Аққу – қаздар»** **Барысы:** Жүргізуші – қасқыр. Балалар – аққу, қаздар. Белгі бойынша олар өз үйлерінен шығып, далада жүреді. Қасқыр келгенде,	**Картотека №13** **Тақырып:** *Қайтқан құстар* **1. Балалардың дербес әрекеті:** Аспанға қарап, топ болып ұшып бара жатқан құстардың бағытын, қанат сермеуін тамашалап әңгімелесу. Балалар бір-біріне ұқсастықтарын айтады. **2. Қимылды ойындар:** **«Қайтқан құстар»** **Барысы:** Балалар – құстар. Тәрбиеші «Оңтүстікке ұш!» десе, оңға ұшады (жүгіреді), «Солтүстікке!» десе – кері. Қай бағыт айтылса, соған тез бағдар алып жүгіру керек. **«Құстар мен мысық»** – алдыңғы ойын сияқты қолданылады. **3. Бақылау:** **Тақырыбы:** «Қайтқан құстарды бақылау» Аспандағы құстарды қарап, олардың топтасып ұшатынын,	**Картотека №14** **Тақырып:** *Күзгі жел* **1. Балалардың дербес әрекеті:** Жапырақты жоғары лақтырып, желдің бағытына қарай ұшуын бақылау. Балалар бір-біріне қай бағытқа ұшқанын айтып береді. **2. Қимылды ойындар:** **«Жел көбік»** **Барысы:** Алаңда сабын көбігін үрлеп, балалар соларды қуалайды. Қай бала көп көбік ұстаса – сол жеңімпаз. **«Кім жылдам?»** **Барысы:** Алаңда жалауша немесе доп белгіленген жерге бірінші жету – жарыс түрінде өтеді. **3. Бақылау:**	***№ 2 САБАҚ. «ТӨТЕНШЕ ЖАҒДАЙЛАРДАҒЫ ҚОҢЫРАУ ШАЛУСКРИПТЕРІ».*** Ұйымдастырылған іс-әрекеттің мақсаты: балаларды төтенше қызметтерге дұрыс және тиімді қоңырау шалуға, жедел әрекет ету үшін қажетті ақпаратты беруге үйрету. Міндеттері: • Балаларды төтенше қызметтердің телефон нөмірлерімен (полиция, өрт сөндіру қызметі, жедел жәрдем, газ қызметі) таныстыру. • Төтенше жағдайлардағы қоңырау скриптерінің негізгі элементтерінкөрсету. •

	«Қояндар мен қасқырлар» **Барысы:** Қояндар (балалар) алаңда еркін секіріп жүреді. Тәрбиеші "қасқыр келді!" дегенде, олар «ініне» (шеңбер, орындық артына) тығылады. Қасқыр рөліндегі бала оларды ұстамақ болады. **3. Бақылау:** **Тақырыбы:** «Тұманды бақылау» Балалармен бірге тұманның қоюлығын, көріністі қалай көмкергенін бақылау. Ашық күн мен тұманды күнді салыстырып, айырмашылығын айтқызу (мыс: алыстағы заттар көрінбейді, салқын, тыныш). **Күзгі тұманды зерттеу** **Еңбек әрекеті:** Табиғи материал (жапырақ, бұтақ) арқылы жануарлардың немесе гүлдің бейнесін құрастыру. Ұжымдық жұмыс ұйымдастыру	үйлеріне қайта жүгіріп жетулері керек. **3. Бақылау:** **Тақырыбы:** «Күзгі саябаққа серуен» Саябақтағы адамдардың әрекетін бақылау (қарт адамдар, балалар, серуендеп жүргендер). Күздің түсімен саябақтың өзгерісін байқау. **4. Еңбек әрекеті:** Жиналған әртүрлі жапырақтарды ағаш түріне сәйкес жинау. Мысалы: қайың – ұзынша, үйеңкі – кең, аласа, т.б.	қатар түзейтінін, «үшбұрыш» пішінде ұшатынын байқау. Қандай құстар екенін атау: қарға, қарлығаш, көгершін. **4. Еңбек әрекеті:** Балалармен бірге қарапайым жем салғышты ағаш тақтайдан құрастыру (тәрбиешінің көмегімен). Ұсақ тастар, жіптер, ағаш бұтақтары қолданылуы мүмкін.	**Тақырыбы:** «Күзгі желдің бағытын бақылау» Желдің бағыты, күші, жапырақтармен, балалардың шашымен, киімімен қалай ойнайтынын бақылау. Балалардың «жел қайдан соғып тұр?» деген сұраққа жауап беруін сұрау. **4. Еңбек әрекеті:** Желмен ұшқан жапырақтарды жинап, алаңды тазарту.	Әртүрлі төтенше жағдайларда қоңырау скриптерін есте сақтау жәнетөтенше қызметтерге қоңыраушалу бойынша жаттығулар өткізу. Материалдармен ресурстар: Төтенше қызметтерге қоңырау шалу мысалдарын көрсету үшін қажетті суреттер мен бейне жазбалар. Төтенше қызметтердің телефон нөмірлері мен қоңырау скриптері бартаратпа материалдар. Рольдік ойындарға *Мысалы: үйдегі өрт. Жарақат немесе ауру. Газ иісінің шығуы. Ұрлық немесе шабуыл. Пайдалы сілтемелер: https://orken-instituty.kz/ru/telefony-goryachih-lij https://orken-instituty.kz/ru/dashboard/cpsp-material/poleznye-materialy-cpsp https://www.youtube.com/watch?v=HBgZoMfOcIE&list=PLA5eCSY2FeoQFtmGao7l WQuIA-hK_6ODD&index=1*
Серуеннен оралу	**Балаларды жинақтау:** – «Орындарыңа тоқта!» немесе «Кім тыныш тұра алады?» ойыны арқылы балаларды жинақтап, кезекпен топқа енгізу. **Қауіпсіздік ережесін еске салу:** Жүгірмейміз				

	Есікке итермелемей, бір-бірімізге жол береміз Киім ілгіште реттілік сақтаймыз **Киімді шешу және орналастыру:** – Киімді жерге тастамау, бас киімді жоғалтпау – Киімді ілгішке дұрыс ілу **Гигиеналық дағды:** – Қолды сабынмен жуу – Суды үнемдеп қолдану				
Жеке жұмыс	Зейін мен есте сақтау **Мақсаты:** Баланың зейіні мен есте сақтауын дамыту **Жұмыс түрі:** Жаңылтпаш жаттату **Құрал:** Жаңылтпаш жазылған карточка **Тапсырма:** *«Қап, қап, қара қап, Қара қапта нелер бар?»* — Мұғаліммен бірге 3 рет қайталап, соңында жатқа айту.	Қимыл-қозғалыс (моторика) **Мақсаты:** Қимыл үйлесімділігі мен дене икемділігін дамыту **Жұмыс түрі:** Қимылды сергіту ойыны **Құрал:** Музыка, орындықтар **Тапсырма:** «Орныңды тап» ойыны — музыкамен жүреді, музыка тоқтағанда бос орындыққа отыру керек	Сөйлеу және тіл **Мақсаты:** Сөздік қорын және байланыстырып сөйлеуін дамыту **Жұмыс түрі:** Сурет бойынша әңгіме құрау **Құрал:** Сурет карточкасы (мысалы, ауыл көрінісі) **Тапсырма:** — Суретке қарап, не болып жатқанын әңгімелеп айту (3-4 сөйлем).	Шығармашылық **Мақсаты:** Қиялын және бейнелеу қабілетін дамыту **Жұмыс түрі:** Ермексазбен жұмыс **Құрал:** Түрлі түсті ермексаз **Тапсырма:** — "Менің сүйікті жануарым" тақырыбында ермексаздан мүсін жасау.	Танымдық (логикалық ойлау) **Мақсаты:** Қарапайым математикалық ұғымдарды меңгерту **Жұмыс түрі:** Сан мен пішін ойындары **Құрал:** Геометриялық пішіндер **Тапсырма:** — «Артық пішінді тап» ойыны: 4 заттың ішінен біреуі артық — неліктен екенін айту
Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)	***«Неліктен шам жарқырайды?»*** **Мақсаты:электр құрылғысының жұмыс істеуін түсіндіру.** **Материал:қолшамға арналған батарея(4,5В),жұқасым,дәнекерленген сымдары бар кішкентай шам, қағаздан жасалған «үкі» ойыншығы.** Тәжірибе жүргізу. Балалар ішінде жасырылған батареясы	«Арқан тартыс» (Сынып ішінде) Мақсаты: Балалардың күшін тексеріп, командалық рухты дамыту. Құралдар: Ұзын арқан немесе жіп. Ережелер: Балалар екі топқа бөлінеді. Топтар өздері тартып тұрған арқанның белгілеген сызықтан өтуіне жол бермей, қарсыластарын	**«Ойдан шығарып,суретін сал»дидактикалық ойын** **Мақсаты:**балалардың ақша туралы түсініктерін кеңейту; валюталарды ойлап табуға және олардың суретін салуға үйрету. **Материалдар:**қарындаштар ,фломастерлер,қағаз. Барысы: балаларға валюталарды ойдан шығару және олардың суретін салу ұсынылады. Суретін салу процесінде балалар валютаның атауын және оны қайда қолданатынын айтады	**«Сақина салу»** **Мақсаты**: Балалардың көзбе-көз қабілетін дамытып, ойын арқылы шапшаңдыққа тәрбиелеу. **Құралдар**: Кішігірім сақина немесе дөңгелек зат. **Ережелер**: Бір бала сақинаны немесе басқа дөңгелек затты ұстап тұрады, ал қалған балалар сыныпта жүріп, сақинаны жасырын түрде бір-біріне береді. Балалар сақина кімде екенін табуы керек.	Тақия тастамақ Мақсаты: Балаларды жалықтырмай ойын ережесін сақтап , жылдамдыққа , шапшаңдыққа, ұйымшылдыққа баулу. Сөздік қорларын молайту. Шарты: Ойын кезінде ойын ережелерін бұзбау. Тақия тасталғанда көзді жұмып отыру керек, қарауға болмайды. Итеруге, күш көрсетулерге жол берілмейді. Ал, егер бала орнына тұрмай ұсталса немесе тақияны өзінде

	бар ойыншықты қарастырады. Педагог бұл ойыншықтың көздері неге жарқырап тұрғанын табуды ұсынады	сызықтың арғы жағына тартуы керек. Балалар сыныптың ішінде қауіпсіз түрде орын ауыстыра алады.		Тақырыпты өзгерту арқылы қазақтың ұлттық ойындарын жандандырып, балаларға қызықтыруға болады.	екенін сезбеген жағдайда, айыбы ретінде өз өнерін көрсетеді.
Балалардың үйге қайтуы	**3-АПТА: Қарапайым еңбекке – үлкен ризашылық** **Тақырыбы:** «Үйдегі көмек – баланың жауапкершілігі» **Форматы:** Қарапайым сұрақ-жауап және қысқаша практикалық жұмыс **Мақсаты:** Баланы үй шаруасына тарту арқылы жауапкершілік сезімін қалыптастыру **Мазмұны:** Тәрбиеші сұрайды: • «Сен үйде не істей аласың?» • «Анаңа қалай көмектестің?» • Балалармен бірге «ойыншықтарды жинау», «үстелді сүрту» жаттығуларын жасау **Ата-аналарға кеңес:** Балаға шағын тапсырма беріңіз (мысалы: дастарқан басына қасық қою, кітапты орнына қою). Ол орындаған соң, міндетті түрде: – «Сен нағыз көмекшісің!», – «Міне, жауапты бала деген осы!» – деп жылы сөз айтыңыз.				

Тәрбие-білім беру үдерісінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: »№4 ЖББМ» КММ
Мектепалды 0 «Ә» сыныбы
Балалардың жасы: 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 4-апта 22 -26 қыркүйек 2025-2026 оқу жылы
Қыркүйек-Құндылық: Еңбекқорлық пен кәсіби біліктілік айы. Апта дәйексөзі: «Еңбек – адамның айнасы, тірліктің алтын негізі.»

Күн тәртібі	**Дүйсенбі 22.09.25**	**Сейсенбі 23.09.25**	**Сәрсенбі 24.09.25**	**Бейсенбі 25.09.25**	**Жұма 26.09.25**
Балаларды қабылдау	**Ойын атауы: «Көңіл-күйді тап!»** **Мақсаты**: Баланы күннің басында жақсы көңіл күйге бөлеу Ойынның барысы: Таңертең балаларды есік алдында күлімдеп қарсы аласыз. Оларға:«Қош келдің! Сен бүгін қандай көңіл-күймен келдің? Кел, эмоция таңдап көр!» — дейсіз. Арнайы себетке немесе қабырғаға ілінген эмоция карточкаларынан бала өзі таңдағанын көрсетеді. Ол эмоцияны таңдап болған соң, тәрбиеші: -Керемет! Ал енді осы көңіл-күйді көрсетіп көрші! -Қуансаң — секіріп көрсет! -Таңғалған кейіп көрсет! -Ренжіп қалсаң, не істер едің?» — деп ойынды жалғастырады. Соңында:Бала өзі қалаған амандасу түрін таңдап, тәрбиешімен немесе досымен амандасады. **(Адал азамат) Күй күмбірі:** «Кеңес» күйі. Мақсаты:Қазақ халқының өнеріне деген сүйіспеншілік ояту Балалар, бұл әуен — күй деп аталады. – Қазір сіздер тыңдап отырған күй — «Кеңес» деп аталады. – Бұл күйді атақты күйші Құрманғазы атамыз шығарған. – «Кеңес» деген сөз — ақыл айту, жақсы ой бөлісу деген мағына береді. – Бұл күйде бір-бірімен кеңесіп отырған адамдар сияқты сабырлы, байсалды, терең ой бар. – Тыңдап көріңдер, күйдің әуені тыныш, жай жүріп отырады. Бұл — адамға ой салады, жүрегіне тыныштық береді.				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	Бала ата-анадан үлгі алады • Ата-ананың өз жұмысына деген құрметі, кәсіби мәдениеті балаға кәсіпке сүйіспеншілікпен қарауды үйретеді. • Баламен өз жұмысыңыз туралы бөлісіңіз: «Мен дәрігермін, адамдарға көмектесемін», «Мен құрылысшымын – үйлер саламын» деген секілді. Мектепке дейінгі ұйыммен бірлесе әрекет етіңіз • Бала тәрбиесінде тәрбиеші мен ата-ана – бір команда болуы керек. • Мекемеде өтетін шараларға қатысу, үй тапсырмаларына көңіл бөлу – баланың тәрбие мен білімге деген қызығушылығын арттырады. Баланы мақтау мен қолдаудан аямайық				

	• Әрбір кішкентай жетістік – баланың болашақтағы үлкен қадамдарына бастар жол. • Еңбекке тәрбиелеу кезінде «Сен істей аласың», «Жарайсың!» деген жылы сөздермен мотивация беріңіз.				
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалары)	**«Игі істер қоржыны»** Түрлі-түсті қағаздан дөңгелектерді немесе жүрекшелерді қиып алуға болады. Әр күннің соңында балаға «қоржынға» бүгін қанша игі істер жасаса, соншадөңгелексалуұсынылады.Балақиналғанжағдайда,оғанкөмектесу керек. Мұндай ойын баланы игі істер жасауға ынталандырады	**Қимылды ойын: «Ұшады – ұшпайды»**Мақсаты: Құстар мен заттардың айырмашылығын табу Барысы: Тәрбиеші балалардың алдына шығып, әртүрлі заттар мен жануарлардың атын атайды. Егер айтылған нәрсе ұшатын болса – балалар қолдарын жайып «ұшқандай» етіп қимылдайды. Егер ұшпайтын нәрсе айтылса – қозғалмай тұрады. (Қарым-қатынас іс-әрекеті)	**«Абай бол» ойыны** Мақсаты: Жол ережелерін үйрету, қауіпсіздік ережелерін меңгерту Барысы: Ойын алаңына жол белгілерінің суреттері (светофор, жолақ, т.б.) қойылады. Балалар бағдаршам түстеріне байланысты әрекет жасайды: • Жасыл – жүреді • Сары – орнында тұрады • Қызыл – тоқтайды	**Жұмбақтар: «Р, Ш, Д»** дыбыстарынан басталатын Мақсаты: Дыбыстарды дұрыс тану және сөздік қорын байыту Барысы: Тәрбиеші әріптерге байланысты жұмбақтар жасырады, балалар жауабын табуға тырысады. Мысалдар: • қызыл, аузы бар, бірақ сөйлемейді. (Раушан) • Ш: Шырылдайды жаз бойы, тыным таппай бір қойды. (Шегіртке)	**Дидактикалық ойын: «Түстерді анықта?»** Мақсаты: Балаларды түстерді тануға және ажыратуға үйрету Барысы: Тәрбиеші түрлі-түсті заттарды көрсетеді немесе түрлі карточкалар ұсынады. Балалар түстерді атап, сол түске сай ойыншық немесе зат табады.)
Ертеңгілік жаттығу	Бір саппен жүру. Тәрбиешінің белгісімен екі сапқа жүргізу, шашырап жүгіру,бір саппен жүру. II. Жалпы даму жаттығулары 1. Б.қ. Тік тұру Орамалды екі қолмен ұстап, 1-дегенде жоғары көтеріп басымызды шалқайтамыз, 2-бастапқы қалып,3-дегенде орамалды жоғары көтеріп басымызды шалқайтамыз , 4-б.қ келу. 4-5рет 2. Б.қ.қолымыз алдымызда,1-оң жаққа бұрылу, 2-б.қ келу, 3-сол жаққа бұырылу, 4-б.қ келу. 4-5 рет. 3.Б.қ орамалды қолымызға ұстап,аяқты алшақ қойып алға еңкейіп аяқ ұшына орамалды тигізу. 4.Б.қ. аяғымыз қосамыз,екі қолға орамалды ұстап алға созу, 1-тіземізді бүгіп отыру, 2-б.қ келу 4-5рет 5.Орамалды төменге түсіріп бір орыннан секіру..5-6 рет III. Тыныс алу жаттығулары Саппен жай жүру,тыныс алу жолдарына жаттығу. «Сағат»-тырс-тырс				
Ұйымдастырылған іс-әрекетті өткізуге дайындық (бұдан әрі – ҰІӘ)	***Қ.Р әнұранын айту*** **«Сиқырлы таяқша»** *Ойынның мақсаты:*балаларды зейін қоюға,мейірімділікке,досын	«Мақтау сөздер айту» Ойынның мақсаты: достық қарым-қатынасқа, әр адамның жақсы қасиетін көре білуге тәрбиелеу.	«Тек жақсы қасиеттерді ата» Педагог қолына доп алып, балалардың алдына тұрады да, олардың	«Адалдық шеңбері» Ойынның мақсаты:балаларды адалдыққа тәрбиелеу,зейінді дамыту. Педагог балаларды	«Адал досқа арналған ашық хат» Ойынның мақсаты:достық қарым-

	а көмектесуге тәрбиелеу. Балалар шеңберге тұрып, өздеріне көмек қажет болған жағдайды кезек-кезек айтып береді, мысалы: тісім ауырды, біреу ренжітті, көңіл-күйім болмады жәнет.б.Қатысушылар жағдайларын айтып болғаннан кейін,педагог«сиқырлы таяқшаны» қолына алып, былай дейді: «Сиқырлы таяқша,досыңа көмектес!».	Қатысушылар шеңбер құрып отырады, ал бір бала шеңбердің ортасына отырады. Балалар оның мінез-құлқындағы жағымды қасиеттерін, қабілетін, сыртқы келбетінің тартымдылығын айтып, мақтайды.(Адалдық әліппесі)	әрқайсысына допты лақтырады. Балалар допты кез-келген «жақсы қасиет» (адалдық, мейірімділік, ұқыптылық) айтылған кезде ғана ұстап алуы тиіс. Бұл жағдайдаолардепедагогкеқар айқадамжасайды (Адалдық әліппесі)	екі командаға бөледі. Бір команданың қатысушылары қолдарынан ұстап,«адалдық шеңберін» құра отырып,қолдарын жоғары көтереді.Екінші команданың мүшелері бірінің Артынан бірі сапқа тұрып,көңілді музыкамен«адалдық шеңберінің»ішіне кіріп, шығады.	қатынасты қалыптастыру. Педагог балаларға достық туралы мақал айтып береді, содан кейін өзінің адал досы деп санайтын адамды атауды және оның себебін түсіндіруді сұрайды. Әңгіме соңында балаларға адал досы үшін ашық хат дайындау ұсынылады
Кестеге сәйкес ҰІӘ	**1.Сөйлеуді дамыту** Менің атам **Міндеті:**Сөйлеуде интонациялық мәнерлілік құралдарын қолдану: дауыс қарқынын, логикалық үзіліс пен екпінді реттеу Тәрбиешінің түсіндіруі :– Балалар, сендерде ата-әжелерің бар ма? – Ата деген кім? Ол қандай? – Бүгін біз "Менің атам" деген тақырыпта әңгімелесеміз. – Ата – үлкен, ақылды, көп нәрсе білетін адам. Ол бізді жақсы көреді, ақыл айтады. Біз де атамызды жақсы көруіміз керек. Тәрбиеші қысқаша мәтін оқиды **Ойын 1: "Дауысты тап!"Мақсаты:**Дауыс	**1 .Сауат ашу негіздер** **Міндеті:** Дауыссыз дыбыстардың жасалуы Міндеті:Әңгімелесушіні тыңдауға, диалог жүргізуге, өз пікірін айтуға үйрету **Түсіндіру: Дауыссыз дыбыстардың жасалуы** **Дауысты** дыбыстар – кедергісіз айтылады (ауамен еркін шығады) **Дауыссыз** дыбыстар – айтқанда ауызда **кедергі** болады **Тәрбиеші жаттығу жасатады:** "С-с-с", "Т-т-т", "К-к-к" – бұл дыбыстарды созып айта алмаймыз, себебі олар кедергімен шығад **3. Жаттығу: Дауыссыз дыбысты тап** Тәрбиеші бірнеше сөз айтады, балалар ішінен дауыссыз дыбысты табады:	**1 Математика негіздері** **Міндеті:** **4 саны және цифры** **Міндеті:** 4 цифрымен таныстыру Тәрбиешінің түсіндіруі: – Балалар, қараңдаршы, бүгін біз жаңа санмен – 4 санымен танысамыз. – Қане, бірге санайық: 1, 2, 3, 4. (Көрнекілік ретінде 4 ойыншық немесе текше қойылады.) – Міне, бұл – 4 саны. (Тақтаға 4 санының таңбасы ілінеді. Балалар ауызша қайталайды.) – Қараңдар, мынау 4 алма (ойыншық/сурет), 4 гүл, 4 доп. (Балалармен бірге 4 затты санап көрсету.) **1. Қимылды ойын: «Сана да қимылда!»**	**1.Сөйлеуді дамыту** Қорыққанға қос көрінеді Міндеті:Сөздік қор Балалардың сөздік қорын тұрмыстық заттарды білдіретін зат есімдермен, заттардың қасиеттері мен сапасын сипаттайтын сын есімдермен, адамдардың қарым-қатынасын, олардың еңбекке қатынасын білдіретін үстеулермен байыту **1. Сұрақ-жауап ойыны:** «Мұқият тыңда» Мақсаты: – Балаларды сұрақты соңына дейін тыңдап, мазмұнын түсініп жауап беруге дағдыландыру; – Қысқаша немесе толық жауап беруге үйрету. Барысы: – Тәрбиеші бүгінгі әңгімедегі мазмұнға байланысты сұрақтар қояды:	**1.Қоршаған әлеммен таныстыру** **Отбасындағы мерекелер мен дәстүрлер** **Міндеті**:Отбасы мүшелеріне жақсы көретінін білдіру, алғыс айту, сыпайы сөйлеу **Ойын атауы: «Алғыс шеңбері»** Балалар шеңберге отырады. Тәрбиеші біреуді көрсетіп: «Сен кімге рахмет айтасың?» — бала қысқа айтады (мысалы, «Анам тамақ дайындағаны үшін рахмет») және карточкадағы «рахмет» жапсырмасын сыйлайды. Қысқа айналым, барлық балалар қатысады. **Ойын атауы: «Мерекелік сурет»** Әр балаға А4 парақ пен

	қарқынын (жоғары, төмен, баяу, тез), екпін мен логикалық үзілісті қолдану. Барысы: Тәрбиеші балаларға сөздер немесе сөйлемдер айтады, олар сол сөйлемді әртүрлі интонациямен айтуы керек. **Ойын 2: "Менің атам"**Мақсаты:Баланың байланыстырып сөйлеуін, сипаттау қабілетін және тыңдау мәдениетін дамыту. Барысы: Тәрбиеші немесе бала "Менің атам..." деп сипаттай бастайды. Басқалар "Атам қандай?" деген сұрақтар қойып, кім туралы айтып тұрғанын табады. Мысалы: – Менің атам ақ шашты. Ол маған ертегі айтады. Бақшада жұмыс істейді. **Күтілетін нәтиже:**Тілдік сипаттау, сұрақ-жауап Коммуникативтік тыңдау, сөйлеу дағдылары қалыптасады **<u>2.Математика негіздері</u>** 3 саны және цифры 3 цифрымен таныстыру **1. Түсіндіру: 3 саны** Тәрбиеші 3 санына заттық көрнекілік арқылы түсінік береді:	**Мысалы:** Сауыншы – [с] Тұлпар – [т] Мектеп – [м], [к], [т], [п] **Ойын:** «Қай дыбыс жасырынған?» Тәрбиеші сөз айтады, бала соңғы дыбысты табады және дауысты ма, дауыссыз ба екенін анықтайды. **4. Диалог және пікір айту тапсырмасы** **Сюжетті сурет бойынша әңгімелесу:** Балалар суретке қарап, өзара **сұрақ-жауап** құрады. Мысалы, суретте балалар атасымен саябақта жүр. -Бұл кім? -Қайда келе жатыр? -Қолында не бар? -Саған қай іс ұнайды? Күтілетін нәтиже: Әңгімелесушіні тыңдайды.диалог жүргізе алады., өз пікірін айтады. **<u>2.Қоршаған әлеммен таныстыру</u>** Заттар әлеміне саяхат Міндеті:Заттар,олардың белгілерін нақтылау және бейтаныс заттардың қолданылуын түсіну. Заттардың қандай материалдардан жасалғанын өз бетінше анықтау және талдау,олардың сапалары мен қасиеттерін сипаттау **Сиқырлы қоржын** – тәрбиеші ішінде әртүрлі	Мақсаты: Санау арқылы дене қозғалысын үйлестіру. Барысы: Тәрбиеші: – 4 рет секіреміз! – 4 рет қол соғамыз! – 4 рет аяқпен топылдатамыз! – 4 рет отырып-тұрамыз! (Балалар тәрбиешіні қайталайды.) **2. Дидактикалық ойын: «Қай жерде 4?»** Мақсаты: 4 санына сәйкес келетін заттарды табу. Құрал: Әртүрлі суреттер (3 алма, 4 алма, 5 алма т.б.) Барысы: – Тәрбиеші бірнеше сурет көрсетеді. – Балалар ішінен тек 4 зат бейнеленген суретті таңдайды. **<u>2.Сауат ашу негіздері</u>** **<u>Біз нені үйрендік</u>** Міндеті:Геометриялық фигуралардың, көгөністер, жеміс-жидектердің және т.б. дайын суреттерінің сыртын контурдан шығармай бастыру, бояу. Тапсырма «Бастырып жаз» Нүктелерді бастыр, жалғастыр Мақсаты: дайын суреттерінің сыртын контурдан шығармай бастыру, бояу. Ойын: Дауысты ,дауыссыз	Қиындық деңгейі: Сұрақтар біртіндеп күрделене түседі. **2. Рөлдік ойын: «Кейіпкерлерді сомда»** Мақсаты: – Балалардың сөздік қорын байыту, сөздерді дұрыс айтуға және кейіпкер бейнесін сомдауға үйрету; – Диалог арқылы сөйлеу дағдысын дамыту. Барысы: – Тәрбиеші балаларға кейіпкерлер рөлін бөліп береді. – Балалар ертегі мәтініндегі сөздерді қайталап, қимылмен бейнелейді. Күтілетін нәтиже: Сөздік қор Көбейеді. **<u>2.Математика негіздері</u>** **5 саны және цифры** **Міндеті**:5 цифрымен таныстыру Тәрбиеші 5 саны жайлы қысқаша түсіндіріп өтеді **Ойын атауы: «Қоржынды толтыр»** Мақсаты: 1–5-ке дейін санауды пысықтау, топпен ықпалдастыру. Қысқаша барысы: Балаларды топтарға бөлу, әр топқа қоржын және заттар беру. Мұғалім карточкада сан көрсетеді (мысалы, 5). Топтар дәл сол санға сай заттарды қоржынға салады.	қарындаш. Тапсырма: «Отбасыңмен болатын бір мерекені салыңдар» (дастархан, би, қойылым). Қойып болғаннан кейін әр бала 1 сөйлеммен әңгімелейді: «Бұл — біздің мерекем, біз бірге дастархан жаямыз» сыпайы сөздерді атап өтеді. **Күтілетін нәтиже**:Отбасы туралы ұғымдары қалыптасады. **<u>2.Сауат ашу негіздері</u>** Біз нені үйрендік, нені білдік? Міндеті: Түрлі балалар әрекетінде қазақ халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен таныстыру арқылы ауызекі сөйлеуді дамыту; Мотивациялық кезең: – Шаттық шеңбері: «Сәлем» әні – Тәрбиеші ұлттық киім киіп, балаларға қонаққа келгендей әсер береді. – Сұрақ: «Қазақ халқы қонақты қалай қарсы алады?» (Балалар өз ойларын ортаға салады) Ойын: «Ұлттық затты ата» Мақсаты: – Қазақ халқының мәдениетіне тән заттарды есте сақтау және сипаттай білу.

	Мысалы:3Алма,3 доп 3 жапырақ Әр топтамада санау: «Қане, неше алма? Бір, екі, үш!» **2. 3 цифрымен таныстыру** Тақтада немесе үлгіде 3 цифры көрсетіледі. Саусақпен ауада жазу, трафаретпен жүргізу. **Салыстыру:** 2 мен 3-ті салыстыру. Мысалы: – Мұнда 2 қонжық, ал мұнда 3. Қайсысы көп? **Ойын 1: "Үшеуін тап!"** **Тақырыбы:** 3 затты дұрыс санау **Мақсаты:** Заттар жиынынан 3-тен тұратын топты табу, санау дағдысын дамыту. **Барысы:** Тәрбиеші әр түрлі заттардан (ойыншық, сурет, геометриялық фигуралар) тұратын бірнеше топ көрсетеді. Балалар ішінде тек 3 заттан тұратын топтарды табады. **Ойын 2: "Үш түсті тауып боя!"** **Тақырыбы:** 3 санын түспен сәйкестендіру **Мақсаты:** 3 санына сәйкесті түстерді таңдап бояу, саусақ моторикасын дамыту.	заттар салынған қоржын көрсетеді (ағаш қасық, пластик бөтелке, темір қасық, мақта орамал, шыны банка, доп, т.б.) **Тапсырма 1: "Қандай зат?"** **Барысы:** Балалар затты қолмен ұстап, сипаттайды. Мына сұрақтарға жауап береді: Бұл не? Не үшін қолданылады? Қандай материалдан жасалған? Бұл зат қатты ма, жұмсақ па? Ауыр ма, жеңіл ме? **Заттар үлгісі:** Ағаш қасық – ағаштан, қатты Пластик бөтелке – пластиктен, жеңіл Мақта – жұмсақ, су сіңіреді Темір қасық – темірден, салқын, ауырлау Доп – резеңкеден, серпімді **Тапсырма 2: "Заттың сыры неде?"** **Барысы:** Тәрбиеші балаларға **бейтаныс немесе сирек қолданылатын зат** көрсетеді (мысалы, күбі, таразы, пластик түтік, т.б.) Балалар оның не үшін керек екенін болжауға тырысады. Мысалы: – Бұл не деп ойлайсың? – Не үшін керек болуы мүмкін? – Қай материалдан жасалған?	дыбыстар Мақсаты:дауысты дауыссыздарды ажырата білу Барысы:Қызыл көк себет, түрлі жеміс жидектер карточкалары беріледі.Қызыл себетке дауысты дыбыстан келетін жеміс жижекті,ал көк себетке дауыссыз дыбыстан келетін жеміс жидектерді салады.Ойынның соңында жеміс жидектерді қандай фигураларға ұқсайтынын айтады. Күтілетін нәтиже.Бастырып жаза алады.Дауысты .дауыссыз дыбыстарды және жеміс-жидектердің атауын дұрыс айта алады. **3.Көркем әдебие**т **Мақтақыз бен мысық** **Міндеті:** Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру, диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру. Әдеби кейіпкердің белгілі бір әрекетін өзінің қалай қабылдағаны туралы айту, кейіпкерлердің жасырын әрекетін түсіну **Ертегіні қарау**(интерактивті тақтадан)	Мұғалім тексеріп, дұрыс орындағандарды мадақтау. **Ойын атауы: «Бес саусақ»** **Мақсаты**: санауды, моториканы және есте сақтауды дамыту. Қысқаша барысы: Балалар шеңберге тұрады/отырады. Мұғалім бір-бірлеп саусақ көрсетіп санау жүргізеді: «бір, екі, үш, төрт, бес». Әр дұрыс санағанда қол шапалақтау; «5» болғанда бәрі бірден секіру/қол көтеру арқылы белгі беру. Күтілетін нәтиже:5санын таниды. **3.Қазақ тілі** **Шәйнек** **Міндеті:**Тілдік және артикуляциялық аппаратты,тыныс алуды және таза дикцияны дамыту, қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ, ң, h дыбыстарын, осы дыбыстардан тұратын сөздерді дұрыс айтуға дағдыландыру. Тәрбиеші жалпы қайнаған шәйнектен не себептен бу шығатынын және не үшін пайдаланатындығын, және қауіпсіздікті сақтау керек екенін түсіндіру **Ойын: Мені қайтала** Шәйнек атауын айтқызып, қайталатау, сөзді буындау дауысты, дауыссыз дыбыс сандарын білдіреді, қазақ	– Сөздік қорын кеңейту. Барысы: Тәрбиеші үстелге ұлттық бұйымдардың суретін (немесе макетін) қояды: Домбыра, тұсау кесетін ала жіп, кимешек, киіз үй, бешпент, қамшы. Әр бала бір затты таңдап, не екенін айтады және сөйлем құрайды. Мысалы: – «Бұл – домбыра. Домбыра екі шекті. Ол ұлттық аспап.» Ойын: «Қай дәстүрге жатады?» Мақсаты: – Қазақ халқының салт-дәстүрлерін тануға үйрету; – Сөйлеу дағдысын дамыту. Барысы: Тәрбиеші суреттер немесе сөздік сипаттамалар ұсынады, ал балалар қай дәстүр екенін табады. Мысалы: – Сәбиді бесікке бөлейді → Бесікке салу – Сәби алғаш рет жүре бастағанда → Тұсау кесу – Ұлттық тағам дайындалады, көріседі → Наурыз мейрамы Күтілетін нәтиже: Түрлі балалар әрекетінде қазақ халқының мәдениетімен, салт-дәстүрлерімен

	Барысы: Балаларға сурет немесе бетше беріледі (мысалы, үш шар, үш үйрек, үш алма). Балалар үш затты таңдап, оларды бояйды. Күтілетін нәтиже:3 санын цифрасын таниды.Және оны бастырып жаза алады **3.Қазақ тілі** Ата әже мерекесі **Міндеті:**Өзінің бауырлары, туыстары, ағайындары, татулық, жақындық, отбасылық білдіретін сөздерді үйрету Тәрбиешінің түсіндіруі:Балалардың назарын сюжеттік суретке аудару Ойын: «Әңгімеле» Барысы: Екі балаға есім қоюларын, және олардың қай жақтан, кімдерге келгендерін әңгімелеп берулерін сұраймын; • Ата мен әжелерінің әрекетін қандай болды, қуанғандарын қалай білдіргенін әңгімелетемін; Ойын тапсырма: «Ә»дыбысын тап Ә дыбысының орнын ажырату Сюжеттік рөлдік ойын: «Ата мен әже» Ата-әже мен балалар болып рөльдерді сомдау **Күтілетін нәтиже:**	**Ойын: "Жұбын тап!"** **Мақсаты:** Заттарды материалымен сәйкестендіру. **Барысы:** Тақтада немесе үстелде **затты** және **материалды** бейнелейтін карточкалар жатады. Күтілетін нәтиже:: Шыны – банка Пластик – бөтелке Ағаш – қасық Темір – шеге Мақта – орамал сияқты сәйкестендіреді. **3.Көркем әдебиет** Жемістер жыры **Міндеті**: Шығарма мазмұнын сюжеттің бірізділігін сақтай отырып, эмоциямен, қисынды қайталап айтып беру, диалогтік сөйлеуді дамыту, кейіпкерлерге және олардың әрекеттеріне өз көзқарасын білдіру. Әдеби кейіпкердің белгілі бір әрекетін өзінің қалай қабылдағаны туралы айту, кейіпкерлердің жасырын әрекетін түсіну **«Жемістер жыры» өлеңі** **Мақсаты:** өлеңдер арқылы диалогтік сөйлеуді дамыту **«Жұмбақ жасырамын»ойыны** **Мақсаты:**Қиялдан,ойдан жемістерді сипаттай отырып,бір-біріне жұмбақтар жасыру	**«Сұрақ жауап» ойыны:** Мақсаты:Ертегіні сұрақ жауап арқылы талқылау **«Суреттер сөйлейді» әдісі** **Мақсаты:**Суреттерді бояп отырып ертегінің жүйесін сақтап айту **Күтілетін нәтиже:** Таныс кейіпкердің бейнесін сомдауға ынталандыру. Байланыстырып сөйлеу дағдысын жетілдіру **4.Дене тәрбиесі** Жүгіру: Міндеті:Жүгіру: шашырап, жұппен, қатармен бір-бірден, екеуден, үшеуден тізені жоғары көтеріп жүгіру;бір сызыққа қойылған заттардың арасымен,кедергілердің арасымен өту арқылы«жыланша»жүгіру Жаттығу атауы: Кедергілермен жүгіру Мақсаты: – Жүгіру дағдысын жетілдіру, шапшаңдық пен бағытты дұрыс сақтай білуге үйрету. Барысы: 1. Балалар қатарға тұрады. 2. Алдарында белгіленген арақашықтықпен қойылған кедергілер (фишкалар, кубиктер, арка, лента) болады. 3. Тапсырма: – Бір-бірден тізені жоғары көтеріп,	тіліне тән «Ә» дыбысының орнын көрсету; «Шәйнек» деген жазудағы жетіспей тұрған әріптерді толықтыру жолдарын көрсету; Шәйнек бөліктерінің қандай қарындаштармен боялатынын сызықпен қосып, бояудың алгоритмін номерлеп, тапсырманы орындау. Күтілетін нәтиже:Ә,е дыбыстарын ажырата біледі **4.Музыка** «Біздің аспаптар» Міндеті: Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білу. **Ойын атауы: «Темпті тап»** **Мақсаты**: музыканың қарқынын анықтау. Қысқаша барысы: мұғалім қалауы бойынша 3-4 қысқа үзінді ойнатады (баяу, орташа, жылдам). Әуенді тыңдап, балалар қолындағы «баяу/орташа/жылдам» карточкасын көтереді. Дұрыс жауап үшін мадақтау. Ойын атауы: «Қай аспап?» Мақсаты: аспап үнін тану, сипаттау дағдысын дамыту. Қысқаша барысы: мұғалім 3	танысады **3. Шығармашылық Сурет/мүсіндеу/жапсыру /құрастыру** **Сурет салу** **Менің ойыншығым**Жаңа түстер (күлгін) және реңктерді (көк, қызғылт, қою жасыл) бояуды араластыру арқылы шығару (гуашпен сурет салу кезінде). **Мүсіндеу**: Оларға тән ерекшеліктерді беру, қолдың және саусақтардың қимылдарын жетілдіру, қарапайым пропорцияларды сақтай отырып, адам мен жануардың пішіндерін мүсіндеу **Жапсыру:** Жапсырудың түрлі әдістері (симметриялы, сыңарлы симметриялы, сұлбалы) мен тәсілдерін (тура, қисық қию, ою, флористика элементтерін және т.б.) қолдану, түрлі материалдардан (қағаз, мата, табиғи материалдар) жапсыру. **Құрастыру** Пішіндердің түрлі қалыптарын бере білуді, оларды күрделі емес композицияларға біріктіруді қалыптастыру. Пішіндердің түрлі

	Балалардың сөйлей біліу, тыңдай білу қабілеттерен дамыту **4.Дене тәрбиесі** Жүру Міндеті:Әр қадам сайын допты алдынан немесе артынан қолдан-қолға ауыстыра отырып, кедір-бұдыр тақтай, гимнастикалық скамейка бойымен жүру; гимнастикалық скамейканың бойымен екі қадам қашықтықта орналасқан іші толтырылған доптардан аттап өту;қолдарынан ұстап,жұптарымен айналу **Ойын:"Доптардан аттап өту"** Барысы: Гимнастикалық скамейка бойымен екі қадам сайын ішіне құм немесе үрленген материал салынған доптар қойылады. Балалар скамейка бойымен жүріп, доптардан аттап өтеді, тепе-теңдікті бұзбай. Мақсаты: Кеңістікті бағдарлау Сақтықпен қозғалу Аяқтың бұлшықеттерін дамыту **Ойын:"Жұптасып айналайық"** Барысы:	**Күтілетін нәтиже:** Жемістер туралы түсінігін калыптасады. **4.Музыка** «Біздің аспаптар» Міндеті:Лирикалық, вальс ырғағындағы баяу әуендерді қабылдау, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай білу, әннің қарқынының өзгеруін байқау, шығармаларды сипаттай білу. Музыкалық ойын: «Аспапты тап!» Мақсаты: – Музыкалық аспаптардың дыбысын ажырату, есте сақтау қабілетін дамыту. – Әуен ырғағына көңіл бөлу. Барысы: – Балалар көздерін жұмады (немесе артқа қарайды). – Тәрбиеші бір музыкалық аспапты (мысалы: домбыра, сылдырмақ, барабан) ойнайды. – Балалар қандай аспап екенін дыбысына қарай табуы керек. – Тапқан бала сол аспапты көрсетіп, шағын би қимылын орындайды. 2. Қимылды ойын: «Әуенге сай қимыл жаса» Мақсаты: – Ән ырғағына сәйкес би қимылын жасауға үйрету. – Музыканың қарқынын,	– Кедергілердің арасымен «жыланша» – Сызық бойымен шашырай, – Соңында кері қарай жәй жүгіріп оралу. Нұсқау: – "Жолда кедергі көп – абай бол!" – "Тізеңді көтер! Арқаны тік ұста!" – "Қатармен емес, шашырай жүгір!"Барысы: – Тәрбиеші аңдардың атын атайды, балалар соған сәйкес жүрісті көрсетеді: – Қоян – секіру – Аю – ауыр басып жүру – Мысық – аяқтың ұшымен – Қасқыр – тізесін бүгіп, жай басады **Күтілетін нәтиже:** Берілген жаттығуларды дұрыс орындауға дағдыландыру	қысқа дыбыс (домбыра тәрізді, перкуссия, клавиш) ойнатады немесе карточка көрсетеді; балалар көздерін жұмып, дыбысты ұқсаған аспап картасын көрсетеді. Қате болса, бірге тыңдап талқылайды: «Бұл үн қандай? Жылы ма, өткір ме?» Күтілетін нәтиже:баяу әуендерді қабылдайды, әннің (шығарманың) сипатына сәйкес би қимылдарын орындай біледі	қалыптарын бере білуді, оларды күрделі емес композицияларға біріктіруді қалыптастыру. Әрбір бала өзінің ойыншығының суретін салып.Оны ермексазбен әдемілеп жапсырады. Күтілетін нәтиже:Сурет салу дағдысы қалыптасады.Ерсексазбен жұмыс жасай отырып оны қағаз бетіне жапсырып тегістеуді үйренеді **4.Дене тәрбиесі** **Жүгіру** **Міндеті**:Жүгіру: шашырап, жұппен, қатармен бір-бірден, екеуден, үшеуден тізені жоғары көтеріп жүгіру;бір сызыққа қойылған заттардың арасымен,кедергілердің арасымен өту арқылы «жыланша» жүгіру **1. «Кім жылдам?»** Балалар белгі берілгеннен кейін сызыққа дейін жүгіріп барып, қайта оралады. Жеңімпаз – бірінші келген бала. **2. «Эстафета»** Балалар бірнеше топқа бөлінеді. Әр топ кезекпен жүгіріп, белгіленген жерден қайтып келіп, таяқшаны келесі ойыншыға береді.

	Балалар екі-екіден жұпқа бөлінеді. Қол ұстасып, бір-біріне қарап тұрады. Музыка қосылады немесе тәрбиеші санайды (1-2-3). Балалар жұбымен бір бағытта, кейін кері бағытта айналады (ортада тепе-теңдікті сақтау керек). Күтілетін нәтиже: кедір-бұдыр тақтай, гимнастикалық скамейка бойымен жүре алады	сипатын сезіне білуге тәрбиелеу. Барысы: – Тәрбиеші екі түрлі әуен қосады: – Баяу, лирикалық (вальс ырғағында) – Шапшаң, көңілді (марш немесе халық әні стилінде) – Балалар әуеннің сипатына сай би қимылдарын орындайды: – Баяу әуенде — қолдарын жайып айналады, баяу қозғалады Күтілетін нәтиже: Жылдам әуенде — секіреді, шапшаң қозғалады.Әуендерді ажыратады.			3.**«Түрлі-түсті жалаушалар»** Мұғалім жалаушаны көтергенде балалар соған қарай жүгіреді, кім бірінші жетеді – сол жеңімпаз. **Күтілетін нәтиже** Балалар жүгірудің дұрыс әдісін меңгереді (денені тік ұстау, қолды еркін қозғау, аяқ қимылын үйлестіру). Жылдамдық пен төзімділіктері артады.
Серуенге дайындық	**Тәрбиешінің ескертуі:** «Балалар, енді серуенге шығамыз. Барлығымыз тәртіппен киінеміз.» Киіну алдында **дәретханаға** бару ұсынылады. **Киіну тәртібі:** Балалар тәрбиешінің көмегімен келесі реттілікпен киінеді: **Киіну кезінде:** Өз киімін өзі табуға, киінуге үйрету Бір-біріне көмектесуге баулу Есік алдында тәрбиеші **тәртіп пен қауіпсіздік ережелерін** еске салады: Жүгірмеу Бір-бірін итермеу Тәрбиешіден алыстамау **Ескерту:** Ауа райына сай киінуге назар аударылады Егер ауа райы желді, салқын болса – жылы киім мен бас киім міндетті Серуен кезінде қауіпсіздік ережелері басты назарда болады				
Серуен	**Картотека №15** **Тақырып: Құстар – табиғат досы**	**СКартотекасы №16** **Тақырып:** *«Басқа топ балаларын бақылау»*	**Серуен Картотекасы №17** **Тақырып: «Қоңыр күз келді»**	**Серуен Картотекасы №19** **Тақырып:** ***«Қайтқан құстар»*** ***(Қайталау және бекіту)***	**Серуен Картотекасы №20** **Тақырып:** *«Өзге топ –*

	1. Балалардың дербес әрекеті: Балалар құстардың ұшуын, олардың дауыстарын тыңдап, бір-біріне қандай құс екенін айтып береді. Әр бала өзіне ұнаған құс туралы әңгімелейді. 2. Қимылды ойындар: «Қайтқан құстар» – балалар бұрын ойнап үйренген, бағытпен жүгіру. «Құстар мен мысық» – рольдік ойын, шапшаңдық, кеңістікте бағдар. 3. Бақылау: Тақырыбы: «Қайтқан құстарды бақылау» Балалармен бірге аспандағы құстардың топталып, ұзақ сапарға кетіп бара жатқанын бақылау. Қандай құстар қайтады? (қарлығаш, тырна, шағала т.б.) ұстардың дыбыстарын зерттеу Эксперимент: Мобильдік қосымша немесе интерактивті тақтамен құстардың дауысын тыңдау, қай құстың дауысы екенін анықтау. Құстардың қайтқан немесе қалғып қалған түрлерін ажырату.	**1. Балалардың дербес әрекеті:** Балалар өз топтарымен бірге ойнап, жақын маңда ойнап жатқан өзге топ балаларын сырттай бақылайды. Олардың қандай ойын ойнап жатқанын, қалай тәртіп сақтап жүргенін талдайды. **2. Қимылды ойындар:** **«Жай жүгіріп өт»** **Барысы:** Балалар белгіленген аралықты жүгіріп өтеді. Түрлі кедергілер арқылы жүру (мысалы, жалауша, шеңбер, секіртпе). **«Аюлар мен аралар»** **Барысы:** Балалар – аюлар. Тәрбиеші – ара. Аюлар «орманда» бал теріп жүреді, тәрбиеші «ара келді!» дегенде, балалар тығылады немесе қашады. **3. Бақылау:** **Тақырыбы:** *«Өзге топ балаларының іс – әрекеті»* Балалардың ойын кезіндегі тәртібін, қарым-қатынасын бақылау. Кім қандай ойын ойнап жатыр, қандай ойыншықтар қолданып жатыр – осыны айту арқылы қырағылық, байқағыштық дамыту. **4. Еңбек әрекеті:** Алаңдағы сынған бұтақтарды, жапырақтарды арнайы белгіленген орынға	1. Балалардың дербес әрекеті: Балалар өз беттерімен алаңды аралап, айналадағы өзгерістерге назар аударады (ағаш жапырағы түгел түсіп қалған, шөп солған, т.б.). Өз байқағандарын тәрбиешіге айтады. 2. Қимылды ойындар: «Үрпек төбет» Барысы: Балалар – қозы, бір бала – төбет. Қозылар жайылып жүреді. Төбет ескерту беріп, оларды қорғайды. Қасқыр келсе – қуады. «Жасырынбақ» Барысы: Бір бала тығылады, қалғандары іздейді. Барлық бала кезекпен тығылады. 3. Бақылау: Тақырыбы: «Қоңыр күзді бақылау, салыстыру» Алғашқы күз бен қоңыр күздің айырмашылығын атау (ағаш жалаңаш, күн салқын, жел күшейген). Бақылау-зерттеу әрекеті: Балалар күн сайын аспанның өзгерістерін бақылап, ауаның температурасы мен желдің бағыты туралы әңгімелейді. Жапырақ түсінің бірсарынды, қоңыр реңкке айналғанын байқау. 4. Еңбек әрекеті: Құмсалғыштағы құмды күрекшемен көтеріп, жайып шашпауға, ұқыпты жұмыс істеуге үйрету.	**1. Балалардың дербес әрекеті:** Балалар аспанға қарап, құстардың қайту бағытын, саны мен ұшу үлгісін бақылайды. Бір-біріне қай құс екенін айтып, түсіндіреді. **2. Қимылды ойындар:** **«Қайтқан құстар»** **«Құстар мен мысық»** (Қимылдар нақты, бағытты. Қайтқан құстардың үшбұрышты қозғалысы бейнеленеді.) **3. Бақылау:** **Тақырыбы:** *«Қайтқан құстарды бақылау»* Аспаннан топтасып ұшқан құстарды байқау. Балалардың естіген құс дауысын сипаттап беруі. Қандай құстардың атын біледі? (қарға, қарлығаш, үкі, көгершін, т.б.) **ұстар мен жәндіктердің қоректену тізбегі** *Эксперимент:* Интерактивті тақтамен қоректену тізбегін құру: жәндіктерді, құстарды, өсімдіктерді орналастырып, оларды қалай байланысатынын көрсету. **4. Еңбек әрекеті:** Құс жем салғышты балалармен бірге безендіру немесе құстарға жем салу.	*үлгі»* **1. Балалардың дербес әрекеті:** Балалар алаңда еркін ойнап, кейін жақын маңдағы өзге топтың әрекетін бақылап, «Кім не істеп жатыр?», «Ойын тәртібі қандай?» деген сұраққа жауап береді. **2. Қимылды ойындар:** **«Жай жүгіріп өт»** **«Аюлар мен аралар»** (Қимыл ойындары ережені бұзбай ойнауға бағытталған. Жаңа қозғалыс нұсқалары қосуға болады – артпен жүру, шеңбер бойымен жүгіру т.б.) **3. Бақылау:** **Тақырыбы:** *«Өзге топ балаларының іс – әрекеті»* Балалардың тәртіппен, өзара сыйластықпен ойнауын бақылау. Балалар өз байқағанын айтып, қандай әрекеттер үлгі болатынын атауы керек. **4. Еңбек әрекеті:** Ағаш түбін, гүлзар маңын жапырақтан тазалау. Еңбек кезінде құрал-сайманды дұрыс қолдану (күрекше, сыпырғыш). **«Қауіпсіздік сабағы» – жол қозғалысы ережелері туралы**

	Мақсаты: Құстардың дауысын тану, олардың мінез-құлқын түсіну.	жинау.			Мақсаты: Арнайы көліктер туралы білімдерін кеңейту; Сөздік қорларын молайту. Бақылау барысы: Көркемсөз Үлкен болдым десем де, Ешкім маған сенбейді. «Жалғыз жүрме көшеде, Кішкентайсың сен»-дейді. Үлкенмін ғой міне мен, Ойыншықтарды жинаймын. Машинаға мінер ем, Кабинаға сыймаймын. Сұрақтар.
Серуеннен оралу	**Топқа кіру:** **Кіреберісте аяқ киімін сүртіп кіру** ескертіледі (егер лас болса). **Шешіну және тазалық сақтау:** Балалар сырт киімдерін тәртіппен шеше бастайды: **бас киім, куртка, аяқ киім** Киімдерін белгіленген орынға қояды (ілгішке іледі немесе себетке салады) **Тәрбиеші балаларға көмектеседі**, бірақ өз бетінше шешінуге ынталандырады. **Қол жуу:** Балалар **дәретханаға** немесе **жуыну бөлмесіне** барып қолдарын жуады: Сабындап жуу Қолдарын сүрту (орамал немесе қағаз сүлгімен) **Тазалық сақтау ережелері** қайталанады:«Қолымызды жуу — денсаулық кепілі!»				
Жеке жұмыс	**Сөйлеу дағдысы** **Мақсаты**: Сөздік қорын және сөйлеу қабілетін дамыту Жұмыс түрі: Сурет бойынша әңгіме құрату Құрал: Сурет карточкасы (мысалы: балалар	**Қиялды дамыту** **Мақсаты:** Қиял мен шығармашылық қабілетті дамыту Жұмыс түрі: «Суретті аяқта» ойыны Құрал: Жартылай салынған сурет (мысалы:	**Логикалық ойлау** **Мақсаты**: Баланың ойлау қабілетін, салыстыру мен талдау дағдысын дамыту Жұмыс түрі: Ұқсастықты табу Құрал: Сурет немесе зат карточкалары (мысалы:	**Есту арқылы қабылдау** **Мақсаты: Естіп түсіну мен есте сақтауын дамыту** Жұмыс түрі: «Кім не істеп жатыр?» ойыны Құрал: Сөздік тапсырма (ауызша) Тапсырма:	Танымдық (логикалық ойлау) **Мақсаты:** Қарапайым математикалық ұғымдарды меңгерту **Жұмыс түрі:** Сан мен пішін ойындары **Құрал:** Геометриялық

	бақшасында ойнап жүрген көрініс) Тапсырма: Баламен бірге суретті қарап, "Не болып жатыр?", "Кім не істеп жатыр?" деген сұрақтар қойылады Баладан 3-4 сөйлеммен әңгіме құрау сұралады Сөйлем құрауы, байланыстырып сөйлеуі бағаланады	тек бұлт, немесе тек аяқтар бейнеленген) Тапсырма: Баладан суретті толықтырып салуын сұрау Суретке атау беріп, қысқаша не салғанын айтып беру Қиялы мен түсінігі бағаланады	алма, доп, банан, шеңбер) Тапсырма: «Қайсысы артық? Неге?» сұрағы қойылады Баланың логикалық дәлелі тыңдалады Ұқсас/айырмашылығын түсіндіруді сұрау	Мұғалім мынадай сөйлем айтады: «Асан доп ойнап жүр. Айгүл кітап оқып отыр. Арман гүл суарып жатыр.» Сұрақ қойылады: «Кім кітап оқып отыр?», «Гүл суарып жатқан кім?» Есту арқылы ақпаратты есте сақтау тексеріледі	пішіндер **Тапсырма:** — «Артық пішінді тап» ойыны: 4 заттың ішінен біреуі артық — неліктен екенін айту
Балалардың өзіндік іс-әрекеті (ұтқырлық ойындары, үстел ойындары, бейнелеу әрекеттері, кітаптарды қарау және т. б.)	**«Шеңбердегі ойын» (Жұмбақтар)** Мақсаты: Балалардың зейінін, ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдар: Қағаз парақтарындағы жұмбақтар. Ережелер: Балалар шеңберге тұрып, бір-біріне қазақша жұмбақтар айтады. Жұмбақты дұрыс шешкен бала келесі жұмбақты айтады. Ойын балалардың қазақтың дәстүрлі жұмбақтарын білулеріне мүмкіндік береді .	**«Түлкі мен қоян» Мақсаты: Балаларды жылдамдық пенептілікке үйрету**. Құралдар: Жердегі сызық немесе белгіленген орын. Ережелер: Балалар екі топқа бөлінеді: біреуі түлкі, екіншісі қоян болады. Түлкі мен қоян белгіленген сызық бойында жүреді. Түлкі қоянды қуып жетіп, ұстап алуы керек. Қоян түлкіден қашып, өз сызығынан өтіп кетпеуі керек. Ойын сынып ішінде орындалады.	«**Қазақша күрес» Мақсаты: Балалардың денесін шынықтырып, күш-жігерін арттыру.** Құралдар: Жұмсақ кілем немесе кішігірім төсеніш. Ережелер: Балалар жұпқа бөлініп, бір-бірімен «қазақша күрес» ойнайды. Ойынның мақсаты — қарсыласты төселген кілемге немесе жерге құлату. Балалар бір-біріне ешқандай жарақат келтірмей, тек жеңіл әрі қауіпсіз қозғалыстар жасайды.	**«Арқан тартыс» (Сынып ішінде) Мақсаты: Балалардың күшін тексеріп, командалық рухты дамыту**. Құралдар: Ұзын арқан немесе жіп. Ережелер: Балалар екі топқа бөлінеді. Топтар өздері тартып тұрған арқанның белгілеген сызықтан өтуіне жол бермей, қарсыластарын сызықтың арғы жағына тартуы керек. Балалар сыныптың ішінде қауіпсіз түрде орын ауыстыра алады	**«Ақша жинақтайтын сандықша»дидактикалық ойын Мақсаты:балалардың ақша туралы түсініктерін кеңейту.** **Материалдар: ақша жинайтын** сандықша, монеталар. Барысы: балаларға монеталар мен жинақ сандықша ұсынылады. Тәрбиешібалаларға жұмбақтар жасырады,дұрыс жауап берген балаға монета беріледі, оны жинақ сандықшаға салады. Жұмбақтардың шешуін тауып болғаннан кейін балалар жинақ сандықшадағы монеталарды санайды.
Балалардың үйге қайтуы	Бала ата-анадан үлгі алады • Ата-ананың өз жұмысына деген құрметі, кәсіби мәдениеті балаға кәсіпке сүйіспеншілікпен қарауды үйретеді. • Баламен өз жұмысыңыз туралы бөлісіңіз: «Мен дәрігермін, адамдарға көмектесемін», «Мен құрылысшымын – үйлер саламын» деген секілді.				

	Мектепке дейінгі ұйыммен бірлесе әрекет етіңіз • Бала тәрбиесінде тәрбиеші мен ата-ана – бір команда болуы керек. • Мекемеде өтетін шараларға қатысу, үй тапсырмаларына көңіл бөлу – баланың тәрбие мен білімге деген қызығушылығын арттырады. Баланы мақтау мен қолдаудан аямайық • Әрбір кішкентай жетістік – баланың болашақтағы үлкен қадамдарына бастар жол. Еңбекке тәрбиелеу кезінде «Сен істей аласың», «Жарайсың!» деген жылы сөздермен мотивация беріңіз.